Пралетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!

Сав
Бе сь

Орган Цэнтраль ьчага Камітэту Саветаў БССР.

КОШТ НУМАРУ 5 кап.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ:
МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 478. Рэдактара—№ 769.

Матар'ял прымаецца—з 9-й да 3½ гадз.
Нявыкарыстаныя рукапісы назад аўтарам не варочаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244.
(2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА:
На 1 месяц — 90 к.
„ 3 „ 2 р. 70 к.
„ 6 „ 4 р. — к.
„ 1 год 8 р. — к.
Зьмена адрасу: іншагародніх — 20 к.
мясцовых — 10 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ:
За радок нанпарэлі пасьля тэксту — р. 50 к.
За радок нанпарэлі насупроць тэксту 1 р. — к.
За радок нанпарэлі перад тэкстам 1 р. 50 к.
Сьпешныя на 50 проц. даражэй.
Звыш тарыфу бярэцца 10 проц. налогу.

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ:
За 1 дакумэнт 35 кап.
За кожны дадатковы 15 „
Беспрацоўн. і чырвонаармейцы за дакумэнт 15 „
За кожны дадатковы 5 „
Публікацыі ЗАГС'у—3 руб.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў канторы газэты, на ўсіх аддзяленьнях Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і на ўсіх пашт.-тэл. канторах.
АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў).

10 ГОД ВЫДАНЬНЯ.

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА.

№ 77 (2566) Субота, 6-га красавіка 1929 г.

154кр. "Савецкая Беларусь"
ОДЕССА, Пастера, 13
Дзярж. Публічн. бібліят.
студз. сьнежань адзін экз.

ЗА ЛЕНІНСКУЮ ЛІНІЮ Ў СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРЦЫ.

Агалошаныя тэзісы дакладу Калініна да надыходзячае партыйнае канфэрэнцыі ўяўляюць дакумант вялікага палітычнага значэньня.

Даныя, якія падаюцца ў тэзісах аб росьце сельскае гаспадаркі і напрамку яе разьвіцьця, даюць яскравы і нязьменны малюнак паступовага і няўхільнага выкананьня партыяй і яе кіраўнічымі органамі пастаноў XV-га зьезду. Цьвёрды курс на індустрыялізацыю краіны за параўнаўча кароткі тэрмін часу даў ужо першыя станоўчыя вынікі ў сельскай гаспадарцы, якія выявіліся ў бурным росьце вытворчых каапэрацыйных аб'яднаньняў, у напружаным разгортваньні саўгаснага і калгаснага будаўніцтва. Стыхійная цяга беднацкіх і серадняцкіх мас да калектывізацыі за мінулы пэрыяд у значнай ступені аформілася і накіравалася ў арганізаванае лагва каапэрацыйнага і калгаснага будаўніцтва. Праўда, тэзісы адзначаюць, што праца ў галіне вытворчага каапэраваньня і калектывізацыі зьяўляецца яшчэ нездавальняючай.

Але гэтыя недахопы росту, недахопы, якія трэба як мага хутчэй зьнішчыць.

Асноўным-жа і бясспрэчным зьяўляецца шырокае разьвіцьцё калгаснага руху натуральнага, а ня штучнага, заканамернага, а не фарсаванага зьверху, як гэта спрабуюць намаляваць правыя ўхілісты.

Формы сувязі аграмаджанага сэктару народнае гаспадаркі па індувідуальных сялянскіх гаспадарках набылі ў сучасны момант яскрава выяўлены вытворчы характар. Праца трактарных калён, моцны рост удзельнае вагі вытворчага забясьпечаньня тавара-звароту вёскі, усё дае паўнейшую аснову заявіць, што «побач з старымі формамі змычкі з асноўнымі масамі сялянства шляхам разьвіцьця і умацненьня тавара-звароту прамысловасьці з сельскай гаспадаркай, разьвіцьця гандлёва-каапэрацыйных формаў сувязі паміж горадам і вёскай высоўваюцца новыя формы змычкі, якія разьвіваюцца на базе вытворчае сувязі рабочае клясы з сялянствам. Серадняк моцна ўцягваецца ў сацыялістычнае будаўніцтва толькі па шляху індустрыялізацыі і калектывізацыі, па шляху згуртаваньня сіл пралетарыяту і бядняцкіх мас вёскі, які прыводзіць да ўзмацненьня іх саюзу з серадняком. Гэты шлях дае магчымасьць рэальнай дапамогі серадняцкай гаспадарцы.

Тэзісы тав. Калініна зьяўляюцца лепшым доказам адносін партыі да пытаньня аб саюзе з серадняком.

У ліку мер, накіраваных да праведзеньня новых формаў змычкі, замацавана таксама падатковае палягчэньне серадняка, праведзенае Цэнтральным Камітэтам партыі з тае прычыны, што гэтыя мерапрыёмствы побач з раней праведзеным павышэньнем цэн на хлеб, павінны забясьпечыць узмацненьне зацікаўленасьці серадняка ў ажыцьцяўленьні мерапрыёмстваў павышаючых тэхнічны культурны ўзровень яго гаспадаркі». Усякі іншы шлях, прадыктаваны панікай перад цяжкасьцямі будаўніцтва, капітуляцыяй перад кулаком, адхіляецца партыяй самым рашучым чынам. Плятформа правых названа ў тэзісах сапраўдным яе імем і характарызуецца, як „просты пераход на пазыцыю кулака, простая адмова ад кіраўнічае ролі рабочае клясы ў галінах разьвіцьця сельска-гаспадарчае вытворчасьці. Лёгіка капітуляцкае палітыкі штурхае правых на ганебны шлях трацкізму, які ўжывае мэтады фальшывай ганьбы палітыкі і дзейнасьці партыі. Пасьля выкрыцьця трацкізму памылкі правых зьяўляюцца асноўнай небясьпекай. Гульні правых на ваганьнях у дробна-буржуазных колах у асобных праслойках рабочае клясы супроцьстаўляецца цьвёрдая воля пралетарыяту „да замацаваньня змычкі шляхам узмацненьня індустрыялізацыі і шпаркага разьвіцьця галін прамысловасьці, абслугоўваючых вытворчыя патрэбы рэарганізуемай сельскай гаспадаркі".

Кожны член партыі павінен уявіць, што «перамога цяжкасьці ўздыму сельскае гаспадаркі і яго рэканструкцыі патрабуе рашучае перамогі правае небясьпекі». Таму неабходна найбольш уважлівае вывучэньне кожным членам партыі агалошаных тэзісаў, яскрава фармулірующых пазыцыю ў сялянскім пытаньні, і даючых аналіз памылак правых апартуністаў.

З зьместу тэзісаў кожнаму будзе зусім ясна, што партыя ў цэлым застаецца непарушна на пазіцыях ленінізму, што заветы Леніна адносна забясьпечаньня змычкі на аснове разьвіцьця сацыялістычнае індустрыялізацыі, умацаваньня апоры на беднату саюзу з серадняком і выкананьня каапэрацыйнага пляну ёю няўхільна выконваюцца.

„Праўда".

РАБОЧЫЯ—ЗА ПРАЦОЎНУЮ ДЫСЦЫПЛІНУ.

САЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ ВЫПЯРЭДНІЦТВА Ў КІЕВЕ.

КІЕЎ, 5-4. Многія ячэйкі Кіеву пачалі працу па правядзеньню сацыялістычнага выпярэдніцтва. На 1 дзяржаўнай фабрыцы абутку тры рабочыя падалі заяву аб павышэньні для іх нормы. Вялікую працу ў зьвязку з сацыялістычным выпярэдніцтвам разьвіў Сенінскі райком КСМ, склікаўшы гэтымі днямі спэцыяльную канфэрэнцыю рабочае моладзі. У канфэрэнцыі прыняло ўдзел звыш адная тысячы дэлегатаў і 250 інжынэраў і гаспадарнікаў. Першы прыз—сьцяг—атрымала вытворчая каманда літнага цэху Красназнаменскага заводу. Ячэйка такарнага цэху таго-ж заводу прэміравана за энэргічную барацьбу з прагуламі і сімуляцыяй. Канфэрэнцыя пастанавіла сабраць сродкі на набыцьцё трактара імя Ленінскае камсамольскае арганізацыі і перадаць яго ячэйцы за лепшае правядзеньне пасеўнае кампаніі.

ШТО БУДЗЕ З ПАРУШЫЦЕЛЯМІ ПРАЦДЫСЦЫПЛІНЫ.

Пры НК Працы адбылася нарада прадстаўнікоў гаспадарчых і прафэсыянальных арганізацый для абмеркаваньня пытаньня аб прыёме на працу асоб, звольненых за парушэньне працоўнае дысцыпліны. Нарада прызнала, што пасылка асоб, звольненых за парушэньне працоўнае дысцыпліны, можа праводзіцца толькі ў тым выпадку, калі на біржы працы няма іншых працаўнікоў адпаведнае кваліфікацыі. Звольненыя ня могуць у працягу 7 месяцаў ад дню звальненьня накіроўвацца ў тое прадпрыёмства, ці ўстанову, адкуль былі звольнены. Мяркуюць выдаваць усім звольненым рабочым і служачым спраўкі аб прычынах звальненьня. Без прад'яўленьня спраўкі аб прычынах звальненьня біржы працы не накіроўваюць беспрацоўных на працу.

Прадукцыйнасьць працы ўзрасла.

Новасібірск, 4-4. Уступленьне капальняў Кузнецкага басэйну ў сацыялістычнае выпярэдніцтва выклікала значны ўздым прадукцыйнасьці працы гарнякоў.

Сутачная здабыча вугалю да 1-га красавіка дасягла 10.700 тон, у той час, як па пляну сутачная здабыча вызначана 9.525 тон. Месячная праграма выканана на 104 проц., што на 2 проц. вышэй чымся выкананьне праграмы шахцінскім рудакіраўніцтвам Данбасу.

Прыклад камуністычнае ячэйкі.

БРАНСК, 3-IV. Бюро партыйнае ячэйкі Людзінаўскага заводу пастанавіла паказаць беспартыйным рабочым прыклад добрае працы. 11 партыйцаў у працягу пяці дзён працавалі ў літным цэху без прастояў з поўнай прадукцыйнасьцю працы, у выніку чаго адліўка павысілася ў сярэднім на 15 проц. Павышэньне прадукцыйнасьці працы павялічыла заработак літоўнікаў. Прыклад камуністаў зрабіў на рабочых вялікае ўражаньне.

Рвачоў выключаюць з саюзу.

Растоў н.-Дану. Рабочы, член ЛКСМ Аўчарэнка, рвач і гультай, пасьля свайго звальненьня спрабаваў зьбіць дырэктара заводу т. Пабака. Гэтаму перашкодзілі служачыя. Аўчарэнка быў узброен нажом. У зьвязку з замахам Аўчарэнкі на заводзе адбыўся мітынг. Рабочыя зганьбілі ўчынак Аўчарэнкі і ўзьнялі хадайніцтва аб выключэньні яго з членаў саюзу.

Павялічылі выраб плугоў.

Сьвярдлоўск, 5-4. Чэлябінскі завод у сакавіку выпусьціў 14.200 плугоў, на 300 штук больш пляну. На цэхавых сходах рабочыя, абмяркоўваючы красавікоўскае заданьне, заявілі, што ўжывуць усю энэргію, каб у красавіку даць ня меншую колькасьць плугоў.

На 7 проц. зьнізіць сабекошт.

ТУЛА, 5-4. Дзяржаўны завод № 1 па вырабу зброі паставіў сабе мэтаю зьнізіць сабекошт вырабаў на 7 проц. і значна ўзьняць прадукцыйнасьць працы. Завод выклікаў на выпярэдніцтва Ленінградзкі завод «Бальшавік» і Тульскі дзяржаўны медзяна-пракатны завод.

Выпярэдніцтва мэталюргічных заводаў.

СТАЛІН, 5-4. Паміж сталінскімі і маскоўскімі мэталюргічнымі заводамі пачалося выпярэдніцтва па зьніжэньні сабекошту, выкананьню праграмы і палепшаньню якасьці прадукцыі. Да выпярэдніцтва прыцягнуты жонкі і дзеці рабочых.

Выклік вяцкіх тэкстыльшчыкаў.

ВЯТКА, 5-4. Тэкстыльшчыкі выклікалі на выпярэдніцтва гарбароў раёну імя Камінтэрну і рабочых Ніжагародзкай тэкстыльнай фабрыкі.

Грамадзкі суд над прагульшчыкамі.

АРЦЁМАЎСК, 4-IV. Грамадзкі працэс над прагульшчыкамі керамічнага заводу выклікаў нячуваны ўздым сярод шырокіх мас рабочых. На лятучым мітынгу рабочыя пакляліся не паўтараць хваравітыя зьявішчы, якія мелі месца раней.

П'яніцы і прагульшчыкі звольнены.

Варонеж, 4-4. На Варонескім цягнікова-рамонтным заводзе звольненыя 3 хуліганы, п'яніцы і прагульшчыкі зьявіліся раней па адзінцы да дырэктара, старшыні завкому і майстра, патрабуючы зваротнага прыёму на працу.

Хуліганы пагражалі пры гэтым кінжалам. Атрымаўшы адмову, яны абодвы прышлі да дырэктара заводу і зьбілі сэкратара завкому т. Сьцяпанава.

Хуліганы да гэтага часу яшчэ не арыштаваны. «Варонеская Камуна» патрабуе арышту хуліганаў.

Чарговыя задачы нашае прэсы.

Пры АПА ЦК УсеКП(б) адчынілася пад старшынствам тав. Інгулава нарада рэдактароў правінцыяльных газэт. З дакладам аб задачах прамысловасьці і друку выступіў Намесьнік Старшыні ВСНГ т. Касіёр. Пасьля жвавых спрэчак, у якіх узялі ўдзел Намесьнік Наркому Працы СССР Таўстацяпаў, Краваль (ВСНГ СССР), Ільлін (ЦК УсеЛКСМ і „Камсамольская Праўда") выступалі таксама амаль усе дэлегаты. Нарада прызнала, што масавы рабочы рух павінен згуртаваць на бліжэйшы пэрыяд свае сілы на задачах зьніжэньня сабекошту, павышэньні прадукцыйнасьці працы, барацьбы за сацыялістычную працоўную дысцыпліну і эканоміі ўнутраных рэсурсаў прамысловасьці. Для сувязі з рабочымі масамі рэдакцыі павінны практыкаваць выезды на прадпрыёмствы, арганізуючы перасоўныя рэдакцыі, выдаючы на прадпрыёмствах часовыя газэты і спэцыяльныя лісткі. Газэты павінны шырока папулярызаваць лепшыя прадпрыёмствы і цэхі, лепшых рабочых, адміністратараў і спэцыялістаў, радзіць новыя мэтады працы (ударныя брыгады, сходы прагульшчыкаў, шэфства над варштатамі і г. д.) Асабліва актыўная роля належыць нізавому фабрычна-заводзкаму друку. Рэдакцыі агульна-палітычных газэт павінны забясьпечыць кіраўніцтва фабрычна-заводзкімі газэтамі.

Ваенныя падрыхтаваньні Мукдэну.

Чжан-Сюэ-Лян рыхтуецца да новае вайны

ПЭЙПІН, 4-IV. Водлуг паведамленьняў агенцтва „Азіятык", з 5 паветаў, якія знаходзяцца на ўсход ад рэчкі Люанхо, занятых мукдэнскім войскам—два былі перададзены хубэйскаму ўраду. Агенцтва адзначае, што перадача нават гэтых 2-х паветаў зьявілася па сутнасьці фікцыяй, паколькі назначаныя хубэйскім правінцыяльным урадам чыноўнікі ня ў стане распачаць выкананьне сваіх абавязкаў з прычыны адмовы мукдэнскіх чыноўнікаў здаць справы. Эвакуацыя мукдэнскага войска, распачатая 2 тыдні таму назад, у сучасны момант зусім прыпынена. Камандуючы мукдэнскім войскам у гэтых паветах генэрал Ю-Сюэ-Чун (ранейшы аднадумец У-Пэй-Фу) катэгарычна адмовіўся вывесьці свае войска з Хубэйскае правінцыі і, наадварот, распачаў вярбоўку салдат.

Водлуг слоў агенцтва, у працягу апошніх двох тыдняў праз Шанхай-Гуан накіравана ў мукдэнскую правінцыю шмат зброі і амуніцыі, прычым вайсковыя грузы перавозіліся ў зачыненых вагонах пад выглядам рэчаў, прызначаных для камітэту па аказаньню дапамогі галадуючым. Генэрал-Ю-Сюэ-Чун нядаўна езьдзіў у Мукдэн, дзе радзіўся з Чжан-Сюэ-Лянам. Вярнуўшыся з Мукдэну Ю-Сюэ-Чун пачаў узмацненьне свайго войска і ўмацаваньне сваіх пазыцый.

Фын-Юй-Сян дапамагае Нанкіну.

ПЭЙПІН, 4-4. Водлуг паведамленьня агенцтва Го-Вэн, Фын-Юй-сян загадаў генэралу Лю-Чэн-хуа прыняць удзел сваім войскам у карнай экспэдыцыі супроць гуансійскае групоўкі. У зьвязку з гэтым генэрал Лю-Чэн-хуа зьвярнуўся да пэйпінскага прадстаўніка Чан-Кай-шы з просьбаю даць яму 6 паяздоў для перавозкі свайго войска ў Хэнаньскую правінцыю.

ФРАНЦУСКАЯ КАМПАРТЫЯ АДЗІНА І ЗГУРТАВАНА.

ПАРЫЖ, 4-IV. На сёньняшнім пасяджэньні партыйнага зьезду прадстаўнік арганізацыі паўночнага дэпартаманту Волёнтэ адхіляў, што паўночная арганізацыя няправільна ацэньвала пазіцыю сацыялістаў і прызнаў, што арганізацыя зрабіла памылку, выступаючы супроць тактыкі кляса супроць клясы на парляманцкіх выбарах. Адзін з дэлегатаў Парыскае акругі аналізаваў сацыяльны склад партыі і зазначыў, што недастаткова ўцягваюцца ў партыю найбольш эксплёатуемыя і бяздольныя пласты пралетарыяту, што ўтварае прадпасылкі для паяўленьня правага ўхілу. З дакладнаю прамоваю выступіў Дорыё, які заявіў аб памылковасьці сваіх разыходжаньняў з партыйнай лініяй ад часу Лільскага партыйнага зьезду. Паміж іншым, ён падкрэсьлівае памылковасьць сваёй барацьбы супроць тактыкі—кляса супроць клясы—у ужываньні да парляманцкіх выбараў. Дорыё прызнае, што ажыцьцяўленьне яго прапаноў аб зьняцьці камуністычных кандыдатур на карысьць «левых» сацыялістаў учыніла-б партыі шкоду. Партыйнае кіраўніцтва гаворыць Дорыё, мела права весьці супроць мяне энэргічную барацьбу. Далей Дорыё прызнае памылковасьць сваіх поглядаў аб камітэце дзеяньня, які ён прапанаваў утварыць пад уражаньнем няўдачы выступленьня ў Іўры. Ён лічыў неабходным мабілізаваць больш шырокія масы праз міжпартыйныя органы, але цяпер ён пераканаўся ў правільнасьці пазіцыі партыі, якая лічыць неабходным перанесьці цэнтр цяжару працы на прадпрыёмствах, ажыцьцяўляючы адзіны фронт зьнізу.

НОВАЯ АНТАНТА.

Парыж, 4-4. У афіцыёзных колах разьвіваецца [illegible], што англа-італьлянскае [illegible], не парушаючы моцы англа-францускага блёку, можа паскорыць франка-італьлянскую згоду па спрэчных пытаньнях і прывесьці да ажыцьцяўленьня згоды Англіі, Францыі і Італіі.

Шэраг левых газэт напамінае аб глыбіні франка-італьлянскіх супярэчнасьцяй і выказвае апаску, што Англія можа зноў зблізіцца з Італіяй за кошт спэцыяльных францускіх інтарэсаў.

Аўстрыйскі канцлер падаўся у адстаўку.

ВЕНА, 3-4. Сёньня аўстрыйскі саюзны канцлер Зэйпель ад імя ўсяго габінэту перадаў прэзыдэнту заяву аб адстаўцы.

Прэзыдэнт прыняў адстаўку і даручыў Зэйпелю весьці справы ўраду аж да ўтварэньня новага габінэту. Адстаўка Зэйпеля выклікана абвастрыўшыміся за апошнія дні разнагалосьсямі паміж партыямі ўрадавае кааліцыі, асабліва паміж хрысьціянска-сацыялістычнай і пан-нямецкай.

У асьведамленых колах мяркуюць, што сучасная кааліцыя будзе часова захавана, але сучасны габінэт будзе ператоран і яму будзе нададзен характар дзелавога габінэту.

САЦЫЯЛ-ДЭМАКРАТЫ САРВАЛІ ЗАБАСТОЎКУ РАБОЧЫХ.

ВЕНА, 3-4. Учора ў Грацы адбыўся дэлегацкі сход 2.500 лёкаутаваных рабочых аўтамабільнае прамысловасьці Граца і яго ваколіцы. Водлуг прапановы сацыял-дэмакратаў, сход пастанавіў аднавіць работу і не перашкаджаць прыёму на прадпрыёмствы фашыстаў. Сёньня раніцою лёкаутаваныя рабочыя гэтых прадпрыёмстваў аднавілі працу.

Галяндзкая кампартыя за лінію Камінтэрну.

БЭРЛІН, 3-4. У Амстэрдаме адбываліся пасяджэньні галяндзкае кампартыі, якая адназгодна пастанавіла весьці барацьбу з правай небясьпекай, за лінію Камінтэрну і за самастойнае вядзеньне эканамічнае барацьбы.

У ПАНСКАЙ ПОЛЬШЧЫ.

ДА КРЫЗІСУ МІНІСТЭРСКАГА ГАБІНЭТУ.

ВАРШАВА, 4-4. Перамовы аб рэканструкцыі габінэту вядуцца ў сурова сакрэтным парадку. За кулісамі вядзецца ўпартая барацьба паміж палкоўніцкай групай і кансэрватарамі, з аднаго боку, і левым крылом беспартыйнага блёку супрацоўніцтва з урадам, які дзейнічае ў згодзе з г. зв. гаспадарчымі коламі—з другога. У палітычных колах называюць шматлікіх кандыдатаў на пасаду прэм'ера, у тым ліку Патэка. У зьвязку з гэтымі чуткамі зварочваюць увагу на той факт, што Патэк працягнуў на цэлы тыдзень тэрмін свайго знаходжаньня ў Варшаве. Урадавы друк пацьвярджае весткі аб урадавым крызісе і з задаволеньнем адзначае, што пытаньне аб назначэньні таго ці іншага складу габінэту «вырашаецца ня соймаўскімі групоўкамі, але больш аўтарытэтнымі дзяржаўнымі фактарамі».

СУМНЫ ІНЦЫДЭНТ У БАРАНАВІЧАХ.

ВАРШАВА, 4-4. Учора ў горадзе Баранавічах здарыўся трагічны інцыдэнт, падрабязнасьці якога да гэтага часу ня высьветлены.

Ехаўшы з Бэрліну ў Маскву разам з жонкай супрацоўнік бэрлінскага гандлёвага прадстаўніцтва СССР Іван Апанасэвіч застрэліў у паліцэйскім вучастку Баранавічы аднаго гарадавога і цяжка параніў паліцэйскага чыноўніка Баранавіцкага староства. Пасьля гэтага Апанасэвіч, выстраліўшы з рэвальвэру, спрабаваў скончыць жыцьцё самагубствам. Апанасэвіч прыняты ў больніцу. Яго жыцьцю не пагражае небясьпека. Падрабязнасьці гэтага здарэньня да гэтага часу ня высьветлены. Вядома, што Апанасэвіч затрымаўся ў Баранавічах для наведваньня сям'і, якая жыве на вёсцы недалёка ад Баранавіч. Існуюць меркаваньні, што Апанасэвіч дзейнічаў ня будучы ў прытомнасьці. Гэтае меркаваньне падзяляецца таксама і польскай уладай. Савецкі консул у Варшаве Шахаў выехаў на месца здарэньня.

Пазнанскія дрэваапрацовачнікі спынілі работу

ВАРШАВА, 4-4. У аўторак выбухнула забастоўка ў дрэваапрацовачнай прамысловасьці. Дзьве тысячы рабочых кінулі работу і патрабавалі падвышэньня зарплаты на 50 проц. Прадпрыёмцы прапануюць падвысіць зарплату на 5 проц. З прычыны таго, што забастоўка адбываецца на тэрыторыі, дзе мае быць выстаўка, яна, у выпадку зацяжкі, можа выклікаць спазьненьне выкананьня выстаўачных работ.

Гаспадарчы застой.

„Газэта Варшаўска" піша:

«Ва ўрадавай прэсе агалашаюцца вытрымкі з дакладу Дэвэя (амэрыканскага ўпаўнаважанага ў Польшчы) як довад добрае эканамічнае кан'юнктуры, забываюць толькі аб адной дробязі, што даклад Дэвэя закранаў становішча ў другім і трэцім квартале мінулага году. З таго часу становішча, аднак, значна зьмянілася ў горшы бок, аб чым сьведчаць лічбы.

Лік беспрацоўных павялічыўся і перавышае найбольшую лічбу мінулага году. Колькасьць зробленых вэксальных зьдзелак у лістападзе і сьнежні перавышае мільярд. У студзені яно зьнізілася да 978 мільёнаў, а ў лютым да 813 мільёнаў. Адначасова павялічылася колькасьць апратэставаных вэксалёў. У прыватных банках лік іх павялічыўся на 53 проц., а ў Банку Польскім нават на 60 проц. Звароты на варшаўскай біржы далі ў лютым месяцы зьніжэньне на 40 проц.

Такога зьніжэньня біржа ня ведала ўжо 14 месяцаў. Звароты ў асобных галінах гандлю, як напрыклад, тэкстыльнай зьнізіліся на 50 проц., у іншых на 30 проц.».

Забастоўка друкароў у Плоцку.

У канцы сакавіка ў Плоцку пачалася забастоўка друкароў, якая цягнецца да сучаснага моманту. Склікаваная рэфармістамі канфэрэнцыя прадпрыёмцаў і бастуючых не дала вынікаў

Пленум ЦК КП(б)Б

склікаецца 10 красавіка з наступнай павесткай дню:

1) АБ ВЯСЕНЬНЯЙ ПАСЕЎНАЙ КАМПАНІІ (ДАКЛ. т. т. МАСЮКОЎ, КАЛНІН).
2) АБ ПРАДУКЦЫЙНАСЬЦІ ПРАЦЫ І ПРАЦОЎНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЕ (ДАКЛ. т. т. КАРП І РОЗІН).
3) АБ ХОДЗЕ ЗАГАТОВАК (ДАКЛ. т. АКСЮЧЫЦ).
4) АБ ЗЕМЛЯКАРЫСТАНЬНІ І ЗЕМЛЯЎПАРАДКАВАНЬНІ (ДАКЛ. тав. ГАЛАДЗЕД).
5) АБ ПЛЯНЕ РАБОТЫ ЦК КП(б)Б—(т. ВАСІЛЕВІЧ).
6) ВЫБАРЫ ДЭЛЕГАТАЎ НА XVI КАНФЭРЭНЦЫЮ УсеКП(б).

Сакратар ЦК КП(б)Б ГАМАРНІК.

АНГЕЛЬСКІЯ ДЭЛЕГАТЫ Ў САВЕЦКІХ УСТАНОВАХ

МАСКВА, 4-4. У сераду, 3-га красавіка, група членаў ангельскае дэлегацыі, якая прадстаўляе ангельскую сельска-гаспадарчую і машынабудаўнічую прамысловасьць, наведала акцыянэрнае т-ва „Сельхозімпорт". Члены дэлегацыі былі прыняты старшынёю таварыства т. А. М. Розэ і членамі Праўленьня. Дэлегаты цікавіліся становішчам сельскае гаспадаркі ў СССР, яе патрэбамі і магчымасьцю выкарыстаньня ў нашай гаспадарцы ангельскіх сельска-гаспадарчых машын і прыладаў малатарняў, камбайнаў, трактараў, плугоў, малочнага інвэнтару, шпагату і г. д. Члены дэлегацыі ў далейшай гутарцы выказалі думку, што ў выніку падарожжа дэлегацыі ў СССР удасца наладзіць эканамічныя ўзаемадачыненьні паміж СССР і Англіяй. Учора раніцою група членаў ангельскае дэлегацыі ў складзе 9 чалавек, якая прадстаўляе сабою сталёвую прамысловасьць, наведала завод «Электросталь», які знаходзіцца за 65 кілёмэтраў ад Масквы. На заводзе дэлегацыя была сустрэчана дырэктарам т. Бадуінам і заводакіраўніцтвам. Пасьля агляду заводу адзін з членаў дэлегацыі, пан Зэтон у гутарцы з адміністрацыяй заявіў, што завод у цэлым робіць добрае ўражаньне і ня саступае многім лепшым эўрапэйскім заводам. Другая група членаў дэлегацыі наведала ўчора завод „Амо", дзе яна была прынята дырэктарам заводу тав. Міхаёвым. Аглядзеўшы завод, члены дэлегацыі сказалі, што абсталяваньне заводу не вялікае, але ў некаторых частках вытворчасьці мэтады працы ўжо застарэлыя. Потым тая-ж група дэлегатаў аглядала ўчора дэманстрацыйны склад Аргмэталю. У працягу ўчарайшага дня некалькі членаў ангельскае дэлегацыі наведалі Саюз сельска-гаспадарчае каапэрацыі, цэнтрасаюз, тэхнічную кантору Дзяржгандлю РСФСР, старшыню рады цывільнай авіяцыі т. Г. І. Баранава, Страйбюро, ВСНГ і інш. Учора ў Ленінград выехала на некалькі дзён група членаў ангельскае дэлегацыі, якая прадстаўляе сабою гарбарную і тэкстыльную прамысловасьць.

У ЛІТВЕ.

ВОБЫСКІ І АРЫШТЫ.

КОЎНЯ, 3-IV. Літоўскі афіцыёз «Летувос Айдас» паведамляе, што ўночы быў учынен вобыск у памяшканьнях цэнтральнага камітэту літоўскае сацыял-дэмакратычнае партыі і рэдакцыі сацыял-дэмакратычнага органу «Сацыял-Дэмакратс». Арыштован старшыня ЦК Байрыс.

МАСАВЫЯ АРЫШТЫ „САЦЫЯЛІСТАЎ" У ЛІТВЕ.

КОЎНЯ, 3-4. Літоўская паліцыя арыштавала ў аўторак амаль усіх кіраўнікоў літоўскае сацыялістычнае партыі, у тым ліку Кайрыса, Бэлыныса і Галіныса. Паліцыя абвясьціла, што арышты гэтыя ўчынены ў зьвязку з нелегальным сходам, склікаыым у памяшканьні рэдакцыі.

Памяшканьне рэдакцыі сацыялістычнае газэты ў той-жа дзень было занята крымінальнай паліцыяй, якая затрымала ўсіх прысутных там, а таксама ўсіх уваходзячых у будынак. Агулам арыштавана каля 100 асоб. Адбыўся таксама вобыск ў памяшканьні фэдэрацыі працы, дзе таксама арыштаван шэраг кіраўнікоў фэдэрацыі і канфіскаваны рэзалюцыі апошняе партыйнае канфэрэнцыі.

* *

У сераду літоўская паліцыя затрымала ў Коўні кур'ера Плечкайтыса (лідэра літоўскіх эмігрантаў у Вільні) з карэспандэнцыяй апошняга да мясцовых сацыял-дэмакратаў. Затрыманьне карэспандэнцыі кур'ера дало повад да далейшых арыштаў.

ЭКАНАМІЧНЫ КРЫЗІС

КОЎНЯ, 1-4. З прычыны перажываемай Літвой у апошні час эканамічнае дэпрэсіі па ўсёй Літве пракацілася хваля банкроцтваў, ахапіўшая вядомыя купецкія фірмы, меўшыя гандлёвую сувязь з заграніцаю. Ад гэтых банкроцтваў моцна пацярпелі і загранічныя фірмы. У апошнія дні ў Коўню паехала шмат прадстаўнікоў апошніх, маючы на мэце ўрэгуляваць завінавачанасьць ім з боку літоўскіх купцоў. У некаторых выпадках бакі прыйшлі да згоды аб выплаце 30-40 проц. завінавачанасьці.

Рост зацікаўленасьці да нашых канцэсій

ПАРЫЖ, 4-4. „Журнэ Эндюстрыэль" прысьвечвае артыкул канцэсійнай палітыцы савецкага ўраду, паміж іншым у галіне камунальнага будаўніцтва. Газэта зазначае, што ажыцьцяўленьне існуючых у гэтай галіне праэктаў будзе азначаць значны прыток чужаземных капіталаў у савецкую эканоміку і падкрэсьлівае шпаркі рост савецка-амэрыканскага гандлю, які па свайму ўзроўню набліжаецца да савецка-нямецкага.

СПРАВА З ФАЛЬШЫЎКАМІ ЗАМАЗВАЕЦЦА.

БЭРЛІН, 4-4. Па справе бэрлінскае фабрыкі фальшывак пракуратура прад'явіла канчатковае абвінавачаньне Арлову і Росману. Арлоў абвінавачваецца ў замаху на машэніцтва. „Ротэ Фанэ" крытыкуе прад'яўленае Арлову і Росману абвінавачаньне, падкрэсьліваючы, што гэтыя абвінавачаньні абмяжоўваюцца толькі некалькімі пунктамі, не закранае гісторыі „ліста Зіноўева" і маўчыць аб падрыхтоўцы абвінавачанымі тэрарыстычных замахаў супроць савецкіх дзеячоў.

Збліжэньне савецкай і нямецкай навукі.

БЭРЛІН, 4-IV. Таварыства дапамогі пашырэньню нямецкае навукі перадало прафэсару Самайловічу мэдаль, вырабленую ў гонар нямецкай атлянтычнай экспэдыцыі, якая распачата на дасьледчым караблі „Мэтэор". Перадаючы мэдаль Самайловічу, старшыня таварыства, прафэсар Шмідт-Отт, выказаў надзею, што сумесная праца нямецкае і савецкае навукі па дасягненьню агульных мэтаў будзе праводзіцца і ў будучым у абставінах узаемнага разуменьня і будзе дапамагаць далейшаму прыяцельскаму збліжэньню.

Нафтавая вайна аднаўляецца.

НЬЮ-ЁРК, 4-4. Падпісаная паміж ангельскімі і амэрыканскімі прамыслоўцамі згода аб абмежаваньні здабычы нафты ў Паўночна-Амэрыканскіх Злучаных Штатах і Лацінскай Амэрыцы ня можа быць ажыцьцёўлена, бо ўрад нечакана выказаўся супроць гэтае прапановы.

Арабская камуністычная часопісь.

ДАМАСК, 20-3. Цэнтральны камітэт палестынскае кампартыі выпусьціў першы нумар арабскае часопісі «Іла Алам» («Вперёд»), надрукаваны ў нелегальнай партыйнай друкарні. Гэтая часопісь выклікала вялікую зацікаўленасьць ва ўсім мясцовым крузе. (ТАСС).

Новае зьвяно пралетарскага фронту.

КАНСТАНТЫНОПАЛЬ, 4-4. На агульным сходзе турэцкага саюзу рабочых тытуновых фабрык работніцы высунулі патрабаваньне аб тым, каб зраўняць іх заработную плату са стаўкамі, атрымліваемымі рабочымі. Сход абраў дэлегацыю, якой даручана дамагацца дазволу для наладжваньня першамайскага мітынгу, увядзеньня 8-мігадзіннага рабочага дню, страхаваньня жыцьця рабочых, забесьпячэньне правоў работніц у выпадку родаў і хваробы, прызнаньня права забастоўкі і дазволу ўдзельнічаць на міжнародных рабочых кангрэсах. Газэта «Хаккимиет Милие» абмяркоўваючы гэтыя патрабаваньні, называе іх «не меншай меры адважнымі».

Барацьба амэрыканскіх тэкстыльшчыкаў

НЬЮ-ЁРК, 4-4. У горадзе Гастонія (у штаце Паўночная Караліна) не спыняецца забастоўка 2.500 тэкстыльшчыкаў. Забастоўкай кіруе рэвалюцыйны прафсаюз тэкстыльшчыкаў. У мэтах прыдушэньня забастоўкі, губарнатар штату Паўночная Караліна даў загад мабілізаваць войска ў Гастоніі. Войска разганяе пікеты бастуючых. Водлуг паведамленьню органа камуністычнае партыі Амэрыкі „Дэйлі Уоркер" у Гастоніі арыштавана 4 бастуючых членаў саюзу. Стачачны рух тэкстыльшчыкаў у штаце Паўднёвая Караліна пашыраецца. Бастуе звыш 5.000 тэкстыльшчыкаў. 6 тэкстыльных фабрык зачынена. Бастуючыя пратэстуюць супроць капіталістычнае рацыяналізацыі.

Новы закон аб с.-г. падатку, як спосаб умацаваньня змычкі.

Нашы мерапрыемствы па аказаньню гаспадарчай дапамогі беднаце і садзейнічаньню росту калектывізацыі ўдарылі па кулаку. Вызваленьне незаможных пластоў вёскі ад кулацкай кабалы пазбаўляе кулака эканамічнай базы. Кулак увіў небясьпеку, якая пагражае яму--рост сацыялістычнага сэктару ў земляробстве і актыўна імкнецца сарваць наша гаспадарчае будаўніцтва ў вёсцы.

Асабліва ўзмоцненую дзейнасьць кулак стаў выяўляць у часе падрыхтоўкі да вясеньняй пасеўнай кампаніі. Ён спрабуе ўбіць клін паміж горадам і вёскай, паміж рабочым і селянінам, паміж бедняком і серадняком, выстаўляючы асобныя памылкі нашых працаўнікоў і распаўсюджваючы сьвядомы контр-рэвалюцыйны паклёп.

— Не вязеце насеннага збожжа да трыераў. Гэта ўлада хітрасьцю хоча даведацца аб вашых хлебных запасах, каб потым адабраць.

— Ня ідзеце ў калгас—гэта ўлада зацягвае вас у пастку, каб адабраць усе хлебныя лішкі.

— Не пашырайце пасеваў — усё роўна для другіх будзеце старацца. Ад вас адбяруць усё, што напрацавалі.

Гэткімі і іншымі спосабамі зараз арудуе кулак, усяляючы недавер'е да савецкай улады і партыі. Гэтай спробе кулакоў паслабіць змычку пралетарыяту трэба даць сваечасовы адпор, каб не сарваць пасеўнай кампаніі і працы па ўзьняцьці ўраджайнасьці.

Новы сельска-гаспадарчы падатак зьяўляецца лепшым сродкам умацаваньня змычкі гораду і вёскі, лепшай зброяй супроць кулацтва і служыць лепшым абвяржэньнем кулацкага паклёпу. Новы закон гаворыць:

— Агульную суму с.-г. падатку зьніжаем на 55 мілёнаў.

— Забараняем абкладаць серадняка індывідуальным падаткам.

— Усе прыбыткі да 500 руб. вызваліць ад процантных надбавак.

—Тую пасеўную плошчу, якая будзе засеяна нанова, вызваліць ад падатку на 3 гады.

— Тым гаспадаркам, якія аб'яднана пяройдуць да палепшанага вядзеньня гаспадаркі,--скідка па падатку—10 проц.

— Шматядоцкім гаспадаркам скідка па падатку ад 5 да 10 проц.

— Норму прыбытковасьці каровы ў малочных раёнах зьнізіць у два разы.

Гэтыя ўдары новага закону зьнішчаюць паклёпы кулакоў, замацоўваюць давер'е да савецкай улады і камуністычнай партыі. Таму важна, каб селянін сваечасова даведаўся аб гэтым новым с.-г. падатку. Аб гэтым ён павінен даведацца да вясеньняй сяўбы. Тады селянін пашырыць пасеў і прыме ўсе меры да ўзьняцьця ўраджайнасьці. Вёска пашырыць базу для індустрыялізацыі краіны, і наша народная гаспадарка зможа ўзмацніць тэмп росту, каб дагнаць і перагнаць перадавыя капіталістычныя дзяржавы.

У Саюзе ССР.

Пруская эканамічная дэлегацыя прыбывае ў Ленінград.

МАСКВА, 4-4. Сёньня ў Ленінград прыбывае ўсходня-пруская дэлегацыя ў складзе обэр-прэзыдэнта Усходняе Прусіі доктара Біра, обэр-бургомістра гораду Кёнігэбэргу доктара Лёмайзэра і члена прэзыдыуму ўсходня-прускае сельска-гаспадарчае палаты Гойнана. Віцэ-прэзыдэнт усходня-прускае гандлёва-прамысловае палаты Вітэн прыедзе проста ў Маскву. Разам з дэлегацыяй едзе дарадчык Леман, дырэктар сельска-гаспадарчае палаты Бэкер і кіраўнік расейскага аддзелу Кёнігзбэргскага кірмашовага камітэту доктар Маркаў. Дэлегацыя прабудзе ў Ленінградзе два дні, у працягу якіх будзе прынята ў ленінградзкім вобласным выканкоме і агледзіць шэраг ленінградзкіх эканамічных і культурных установаў. 8-га красавіка раніцою дэлегацыя прыяжджае ў Маскву.

Нямецкія інжынэры ў Баку.

БАКУ, 4-4. Прыбыўшы ў Баку прадстаўнік буйнае нямецкае фірмы «Кёльман» ва Франкфурце н-Майне зьвярнуўся ў ВСНГ АССР з прапановаю ўзяць на сябе правядзеньня вопытаў па здабычы іёду з буравых вод. Фірма мае ў Італіі два буйнейшыя іёда-апрацоўваючыя заводы і прапануе выслаць у Франкфурт 200 літраў буравых вод. Па думцы прадстаўніка фірмы, Азэрбайджан мае шырокія магчымасьці па здабычы іёду.

* * *

БАКУ, 4-4. Прыбыў нямецкі інжынэр Аран для кансультацкі на пабудове серна-кіслотнага заводу ў Баку. У якасьці сыравіны заводам будуць выкарыстоўвацца рэшткі нафтапрадуктаў.

Як крэдытуюцца калгасы.

МАСКВА, 5-4. НК РСІ падаў у Савет Працы і Абароны даклад аб выніках выбарачнага абсьледаваньня крэдытаваньня калгасаў у 1927-28 г. па 200 калектывах, 15 калгассаюзах, каапэрацыйных і саматужных органах і асобных акругах Паўночнага Каўказу, Цэнтральнае Чорназёмнае Вобласьці, Цэнтральнага, Сярэдняга і Ніжэйшага Паволжжа, Уралу, Крыму, Башкірыі, Украіны і Беларусі. Калгасы атрымалі ў 1927-28 г. на 12 мілёнаў руб. больш, чымся намячалася гэта па пляну. Сумы крэдытаў, выдаваемых калгасам, знойдзены зусім здавальняючымі. Атрыманыя сродкі вельмі часта скарыстоўваюцца не па назначэньню. Гэтыя сродкі часта выкарыстоўваюцца для задаволеньня індывідуальных патрэб членаў калгасаў. Калгасы, асабліва новыя, слаба выконваюць свае крэдытныя абавязацельствы.

Распачаўся сеў яравых.

РАСТОЎ, н-Д. У Церскай, Армавірскай, Майкопскай акругах і на поўначы Стаўропальскай і Кубанскай распачаўся сеў яравых хлябоў. У іншых раёнах разьвіцьцё севу ў зьвязку з дажджамі і моцнай вільготнасьцю глебы пакуль затрымліваецца. Агульныя ўмовы надвор'я зусім спрыяючыя для вясеньняе кампаніі. У паўднёвых раёнах краіны зазеленела трава, паявіліся браткі і падсьнежнікі. У зьвязку з хуткім павышэньнем тэмпэратуры пачаўся бурны разьліў рэчак ў раёнах Стаўропальскай, Церскай і Майкопскай акруг.

Нямецкі пэдагагічны Інстытут у Паваложжы.

СНК РСФСР пастанавіў адчыніць з пачатку будучага навучальнага году ў г. Пакроўску, сталіцы Нямецкае рэспублікі—нямецкі пэдагагічны Інстытут. Гэты Інстытут адчыніцца ў складзе першых курсаў на двох аддзяленьнях: нямецкае мовы і грамадзка-эканамічнаму. Задачы Інстытуту падрыхтоўваць настаўніцкі пэрсанал ня толькі для рэспублікі немцаў Паваложжа, але і для нямецкага насельніцтва ўсяго Саюзу.

ПА БЕЛАРУСКАЙ ССР.

(Ад нашых карэспандэнтаў).

Яшчэ чырвоныя абозы.

(Круглянскі раён, Аршаншчына).

31-га сакавіка ў м-ку Круглае з вёсак раёну прыбылі чырвоныя абозы з калектыўнай здачай хлеба і сыравіны ў каапэрацыю. Усяго прыбыло 18 абозаў, якія здалі дзяржаве больш 500 пуд. збожжа і да 600 пудоў рознай сыравіны.

Праведзен мітынг з чырвонымі абозьнікамі; удзельнічала ў мітынгу да 800 чалавек. На мітынге выступалі прадстаўнікі ад райкому КП(б)Б, РВК, каапэратыўных арганізацый і сяляне-чырвоныя абозьнікі. Сяляне, выступаўшыя на мітынге, у сваіх прамовах завяралі партыю і савецкую ўладу, што яны ўсе лішкі хлеба і надалей будуць здаваць дзяржаве. У прынятай рэзалюцыі абозьнікі заклікаюць усіх сялян Круглянскага раёну і др. раёнаў акругі пасьледаваць іх прыкладу, «здаючы ўсе лішкі хлеба і сыравіну дзяржаве».

У Круглянскім раёне па арганізацыі чырвоных абозаў на першым месцы ідуць вёскі Скуратаўскага і Комсеніцкага с.-с.; другім с.-с. Круглянскага раёну трэба браць прыклад з гэтых сельсаветаў. Кулацка-заможныя вёскі раёну—Хралішчыва, Мехава, Зубава, Цямныя, Рубеж і другія ўдзелу ў чырвоных абозах ня прымалі.

Наогул кулакі і заможныя вядуць вялікую агітацыю супроць чырвоных абозаў, але-ж бедната і серадняцтва даюць рашучы адпор кулацкай агітацыі, і ўсе лішкі хлеба бедната і серадняцтва здае дзяржаве калектыўна з чырвонымі сьцягамі.

Н. ЖДАНОВІЧ.

Чырвонаармейцы ў паходзе за ўраджай.

(Полаччына).

Чырвонаармейскія часткі прымаюць актыўны ўдзел у паходзе за падвышэньне ўраджайнасьці. У лістох на бацькаўшчыну яны даюць сялянам канкрэтныя прапановы аб правядзеньні гэтай кампаніі і аб тым, як пашырыць яравы клін, як арганізаваць калектыў, машыннае таварыства і інш.

№-скі стралковы полк арганізуе ў Замшанскім сельсавеце. Валынецкага раёну сельска-гаспадарчую арцель, для чаго накіроўвае туды 2 аграномы, 2 спэцыяльныя кузьні для рамонту сельска-гаспадарчага інвэнтару, 3 кані для апрацоўкі зямлі, 3 плугі і вэтэрынара.

Рота сувязі №-скай дывізіі разам з сваімі шэфамі дае Баярскаму сельсавету, Полацкага раёну 1 веялку і 2 плугі, чым насельніцтва вельмі здаволена.

Тое-ж самае робяць і іншыя вайсковыя часткі.

Сьпір. Воцьлахім.

На калектывізацыю не зварачваюць увагі!

Полацак, 4-4. Зараз галоўная ўвага зварачваецца на ачыстку насеньня, ад якога ў першую чаргу залежыць разьвіцьцё нашае гаспадаркі і ўзьняцьце ўраджайнасьці сялянскіх палёў.

Усяго Полаччына павінна ачысьціць згодна заданьня 4960 тон насеньня, а ачышчана толькі 1994 тоны.

Як відно, плян па ачыстцы насеньня знаходзіцца пад пагрозай зрыву. Пры такім становішчы бязумоўна нельга выканаць раней дадзеныя дырэктывы ўраду па гэтай галіне.

Як-жа абстаіць справа з калектывізацыяй і арганізацыяй сацыялістычных элемэнтаў на вёсцы? Тут таксама маюцца некаторыя хібы і значныя недахопы.

На акрузе арганізавана 23 машынныя таварыствы, якія налічваюць 293 чал., з гэтага ліку 173 беднякі, 120 серадзякоў; 9 малочных таварыстваў, якія маюць 284 сябры; 3 садова агародныя таварыствы, якія налічваюць толькі 21 чал.; 4 тарфян. таварыствы, якія налічваюць 74 чал.; 1 рыбаводнае і рыбалоўнае таварыства.

Апрача гэтага, за ўвесь час арганізавана 9 сельска-гаспадарчых арцеляй, на агульнай плошчы 812 гэктар., якія аб'ядноўваюць 100 двароў, з іх 80 беднякоў, 17 серадзякоў, 3 заможніка, а ўсяго 440 едакоў.

Бязумоўна пры такім становішчы далёка ня ўедзеш, бо праца па гэтай галіне ня мае яшчэ патрэбных вынікаў. Дзіўна робіцца, чамусьці на Полаччыне не распачата праца па арганізацыі камун, таварыстваў па супольнай апрацоўцы зямлі, сельска-гаспадарчых таварыстваў, маслаўз.-сыраварн. арцеляй, бульбацёрачных, пчалярных, мэліярацыйных таварыстваў, якіх яшчэ ня маецца ў „нашых полацкіх дасягненьнях“.

Усёй грамадзкасьці Полаччыны неабходна зараз-жа кінуцца на гэты важны фронт, бо кампанія стаіць пад пагрозай зрыву.

С. Аляксейкаўскі.

РАБОЧЫЯ ЎСТУПАЮЦЬ У АШЧАДНЫЯ КАСЫ.

ГОМЕЛЬ, 5-IУ. Фабрычнымі і вайсковымі ашчаднымі касамі праведзена вялікая работа па ўцягненьню рабочых і чырвонаармейцаў укладчыкамі ашчадных кас. На 1 красавіка гэтымі касамі заданьне цэнтру выканана па ліку ўкладчыкаў на 79,7 проц., а па суме ўкладаў на 66,8 пр. Першае месца па ўцягненьню ўкладчыкаў займае цэнтральная ашчадная каса, выканаўшая заданьне па ўкладчыках 92,2 пр., а па ўкладах на 78 проц. Другое месца займае ашчадная каса Дзяржбанку. Слаба разгарнула работу ашчадкаса запалкавых фабрык. Асобныя вайсковыя часткі выканалі заданьне на 115 проц.

СЯЛЯНЕ ІМКНУЦЦА Ў КАЛГАС.

(Расонскі раён, Полаччына).

У нашым Краснаборскім сельсавеце ўжо па ўсіх 12 пунктах праведзены сходы па пытаньню аб вясеньняй пасеўнай кампаніі.

На ўсіх гэтых сходах зачытаны плян сельсавету па пасяўной кампаніі, зроблены даклады аб мерапрыёмствах нашага ўраду па падвышэньню ўраджайнасьці. Сяляне гэтымі пытаньнямі вельмі цікавяцца і плян сельсавету зацьвярджаюць з сваімі дадаткамі. Гэтак сама насельніцтва імкнецца да калектывізацыі. На тэрыторыі сельсавету мяркуецца арганізаваць 2 машынныя таварыствы і 2 мэліярацыйныя.

Гэтаксама сяляне 3-х вёсак падалі заявы ў сельсавет, каб ім дазволілі калектыўна ехаць у Сібір.

Селькор Скарновіч Я.

Шчаціншчыкі Гомелю выклікалі на спаборніцтва шчаціншчыкаў фабрык БССР.

ГОМЕЛЬ, 5-IУ. Агульны сход рабочых шчаціннай фабрыкі пастанавіў выклікаць на сацыялістычнае спаборніцтва шчаціншчыкаў фабрык Менску, Віцебску і Бабруйска. Выдана адозва да ўсіх рабочых з заклікам зьнізіць сабекошт прадукцыі на 12 проц., максымальна зьнізіць процант бракаваньня і страт, узьняць працоўную дысцыпліну і палепшыць якасьць прадукцыі. Сход абраў камісію з 7 чалавек пад старшынствам рабкора «Полесской Правды» тав. Любіна. Камісія арганізавала 5 ударных груп па прапрацоўцы асобных мерапрыёмстваў па рацыяналізацыі і выкананьню задач паходу.

На сацыялістычную стройку.

Мазыр, 4-4. Двухтыднёвік ашчаднае справы па Нараўлянскаму раёну даў наступныя лічбы: завербавана ўкладчыкаў-рабочых цукернай ф-кі «Чырвоны Мазыранін»—71 чал., сялян—264 чал., а ўсяго 389 чал. (разам з іншымі). Выканана заданьне на 77,8 проц. Выкананьне заданьня суму—на 58 проц. Адначасова трэба адзначыць, што ў большасьці сялянскія ўклады ўносяцца сялянскай пазыкай.

Трэба і надалей працу не паслабляць, дабіваючыся ўнясеньня слабодных сродкаў грашыма, а не аблігацыямі.

Беднякі здаюць хлеб у каапэрацыю.

АСТРАШЫЦКІ ГАРАДОК, 5-IУ. У часе раённага зьезду саветаў з 31-га сакавіка да 4-га красавіка штодня ў мястэчка прыяжджалі чырвоныя абозы з хлебам. Першым прыбыў абоз Шэпялёўскага с-с., дзе сельскі к-тэт сялянскай узаемадапамогі арганізаваў беднату, якая здала ў каапэрацыю 85 проц. хлеба. Але іншыя сельсаветы не адсталі. За гэтыя некалькі дзён чырвоныя абозы здалі каапэрацыі звыш 900 пуд. збожжа.

Чаго ня ведаюць сяляне.

Магілеў, 4-4. Тры дні агітаваў адзін фінансавы працаўнік селяніна (апошні ня даў дазволу назваць яго прозьвішча), у хаце якога кватэраваў, каб той зрабіў уклад у ашчадкасу. Нарэшце, селянін паклаў 10 рублёў, але праз два дні ўзяў іх назад. Праз некалькі дзён паклаў ужо 100 рублёў і хутка зноў затрабаваў свае грошы. Калі ўпэўніўся, што каса выдае грошы без затрымкі, селянін паклаў усе 1500 руб., якія ён сабраў на перасяленьне.

Селянін ахвотней нёс-бы свае зьберажэньні ў касу, калі-б ведаў, што ўкладчыку праз касу даецца права атрымаць розныя юрыдычныя парады на яго запытаньні ў маскоўскім даведачным бюро.

Нажаль, пра гэтае права ўкладчыка ня ведае ня толькі ён сам, але часта і працаўнікі ашчадкасы.

Міліцыя, сунімі хулігана!

(Чэрвенскі раён, Меншчына).

У вёсцы Пальчыкі, Грэбянецкага с.-савету, Гантарэнка Андрэй выяўляе хуліганскія звычкі. Аднойчы ён на вечары ў клюбе хацеў зьбіць гр-ку той-жа вёскі Антолю Сечык, і толькі дзякуючы таму, што там на вечары былі чырвонаармейцы № палка, якія заступіліся за яе, ён больш як два разы яе выцяць ня змог. Калі чырвонаармейцы пачалі клаймiць гэты паступак перад масай моладзі і старых, то Гантарэнка сказаў, што ёй патрэбна галаву адарваць. Гр-ка Сечык з сьлязьмі скардзілася, што гэтая гісторыя ня першы раз, што ён яе біў ужо некалькі разоў.

На гэтага Гантарэнку скардзяцца і іншыя сяляне. Ён ужо не адну жанчыну і не аднаго мужчыну зьбіў, але насельніцтва вёскі яго баіцца і пагэтаму маўчыць. Патрэбна, каб Чэрвенская раймiліцыя прымусіла гэтага хулігана перастаць пускаць у ход свае рукі.

В. Хілько.

У САВЕЦЕ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ

3-га красавіка г. г. адбылося чарговае пасяджэньне Савету Народных Камісараў пад старшынствам тав. М. М. Галадзеда. На гэтым пасяджэньні былі разгледжаны наступныя пытаньні.

ПЛЯН ГАСПАДАРЧАГА ЎПАРАДКАВАНЬНЯ МЯСТЭЧАК НА 1928-29 ГОД.

СНК зацьвердзіў плян гаспадарчага ўпарадкаваньня мястэчак на 1928-29 г. У бягучым годзе намечана правесьці па пляну гаспадарчае ўпарадкаваньне яшчэ ў 9-ці новых мястэчках, апроч тых 9-ці мястэчак, гаспадарчае ўпарадкаваньне якіх пачата ў мінулым годзе. Да гэтых новых мястэчак адносяцца наступныя: Тураў, Мазырскай акругі, Чачэрск, Гомельскай, Парычы—Бабруйскай, Халопенічы і Зембін—Менскай, Прапойск—Магілеўскай, Ляды—Аршанскай, Лёзна—Віцебскай і Дрыса—Полацкай акругі. У гэтых 9-ці мястэчках намечанымі мерапрыемствамі на працягу 3-х год будзе ахоплена 2.113 сямей, з іх: 1.428 сямей па лініі сельска-гаспадарчага ўпарадкаваньня, 600 сямей па лініі саматужна-прамысловай каапэрацыі, 85 сямей па лініі мясцовай прамысловасьці, г. зн., што гэтымі мерапрыемствамі будзе ахоплена ўсё бяднейшае насельніцтва мястэчак. Для надзяленьня зямлёю насельніцтва 8-мі мястэчак, якое ўпарадкоўваецца па лініі сельскай гаспадаркі, НКЗему даручана замацаваць у бягучым годзе зямельныя плошчы ў колькасьці 3.400 гкт. Бяручы пад увагу, што гэтых зямельных плошчаў ня хопіць для ўпарадкаваньня насельніцтва ў мястэчках: Тураў, Чачэрск, Парычы, Ляды, Лёзна і Дрыса, СНК запрапанаваў НКЗему, а таксама Мазырскаму, Гомельскаму, Бабруйскаму, Аршанскаму, Віцебскаму і Полацкаму акрвыканкомам адшукаць і вылучыць у бягучым годзе дадаткова ня менш як па 1000 гкт. для кожнага з гэтых мястэчак. Апроч таго, Белкамзэтам будзе вылучана для яўрэйскага насельніцтва гэтых мястэчак зямельная плошча ня менш 3.000 гкт.

Пры перасяленьні і ўпарадкаваньні насельніцтва мястэчак на новых зямельных фондах павінны арганізоўвацца пераважна калектыўныя гаспадаркі. Белкалгассаюзу запрапанавана пашырыць існуючыя калгасы на 60 сямей за лік насельніцтва мястэчак.

У 1928-29 г. НКЗемам будзе праводзіцца земляўпарадкаваньне ў мястэчках на суму 49.300 руб. за кошт агульнага бюджэту па земляўпарадкаваньню.

Беларускаму Саюзу Саматужна-Прамысловай каапэрацыі даручана пашырыць існуючыя арцелі і арганізаваць 29 новых арцеляй, уцягнуўшы ў іх ня менш 600 сямей і зьвярнуць увагу на разьвіцьцё новых саматужных промыслаў. З прычыны таго, што далейшае пашырэньне арганізаваных саматужна-прамысловых арцеляй, якія працуюць на завозным сырцу, залежыць ад забясьпечаньня іх гэтым сырцом, СНК запрапанаваў рэгулюючым органам павялічыць выдачу сырцу саматужна-прамысловым арцелям, якія арганізаваны ў упарадкаваных мястэчках. Акрвыканкомам запрапанавана ўцягваць у прадпрыемствы, якія арганізуюцца ў мястэчках або вакол іх, бяднейшае местачковае насельніцтва, якое падлягае ўпарадкаваньню.

У зьвязку з упарадкаваньнем мястэчка Прапойск, Магілеўскай акругі, Вышэйшаму Савету Народнай Гаспадаркі запрапанавана вывучыць магчымасьць пабудовы кафельнага заводу, які мяркуецца пабудаваць у Прапойскім раёне, непасрэдна ў мястэчку Прапойск, што дасьць магчымасьць уцягнуць у працу частку местачковага насельніцтва.

АБ ФОРМАХ ЭКСПЛЁАТАЦЫІ 1-Й РАЙЁННАЙ ЭЛЕКТРАСТАНЦЫІ ІМЯ ТАВ. СТАЛІНА.

Для эксплёатацыі 1-й раённай электрычнай станцыі імя тав. Сталіна, СНК прызнаў найбольш мэтазгодным арганізаваць асобны трэст пад кіраўніцтвам ВСНГ з падпарадкаваньнем гэтаму трэсту ўсіх высокавольтных ліній электраперадачы і галоўных паніжыцельных падстанцый.

РАСЬЦЕ І МАЦНЕЕ РАБСЕЛЬКОРАУСКІ РУХ

НА ПОЛАЦКАЙ АКРУГОВАЙ НАРАДЗЕ РАБСЕЛЬКОРАЎ.

(*Гутарка з памочнікам загадчыка АПА ЦК КП(б)Б па справах друку т. Канакоціным*).

Для абгаварэньня чарговых пытаньняў савецкага і партыйнага будаўніцтва і задач рабселькораў 29 сакавіка Полацкім АК КП(б)Б і рэдакцыяй газэты «Чырвоная Полаччына» была скліканая акруговая нарада рабселькораў. На нараду спэцыяльна выяжджаў намоцнік загадчыка АПА ЦК КП(б)Б па справах друку тав. Канакоцін.

Тав. Канакоцін у гутарцы з нашым карэспандэнтам падаў наступныя зьвесткі аб нарадзе.

Нарада, якая цягнулася цэлых тры дні, паказала ня толькі нябывалую актыўнасьць рабселькораў, але і надзвычайны рост рабселькораўскіх шэрагаў. За апошні год колькасьць рабселькораў у Полацкай акрузе павялічылася з 300 да 1000 чалавек, якія групуюцца навакол акруговай газэты „Чырвоная Полаччына“, а многія з іх пішуць і ў цэнтральныя беларускія газэты. У рэдакцыі «Чырвоная Полаччына», ня гледзячы на цэлы шэраг спэцыфічных цяжкасьцяй у рабоце, наладжана вельмі добрая сувязь з сялянствам. Рэдакцыя кожны дзень атрымлівае 40-60 сялянскіх лістоў, кожны дзень заходзіць у самую рэдакцыю 10-15 сялян за рознымі парадамі і спраўкамі. Гэта гаворыць за тое, што „Чырвоная Полаччына“ зьяўляецца папулярнаю газэтаю ў сялянскіх гушчах акругі.

Тав. Канакоцін адзначае таксама вялікую актыўнасьць селькораў у абгаварэньні высунутых пытаньняў і выразнасьць палітычнае лініі ў іх выступленьнях. Селькоры добра ўявілі, што лёзунг самакрытыкі, яго практычнае ажыцьцяўленьне павінна дапамагчы ўзмацненьню дыктатуры пралетарыяту, што трэба «біць па клясаваму ворагу» і інш.

Найбольшую ўвагу прыцягнулі да сябе пытаньні падвышэньня ўраджайнасьці, чыстка савецкага апарату, аб чым быў зроблен даклад старшыні АКК КП(б)Б, і антырэлігійная работа. Гэта ўсё дадатныя бакі ў рабоце нарады.

Але нарада таксама выявіла цэлы шэраг адмоўных зьявішчаў. Першае, што неабходна адзначыць, гэта—побач з нябывалым ростам актыўнасьці і клясавай сьвядомасьці з боку вясковай часткі карэспандэнтаў--селькораў паслабленьне гэтай актыўнасьці з боку рабкораў. Пытаньне самакрытыкі, ня гледзячы на тое, што яно ня новае, яшчэ не знайшло адбітку ў гарадзкіх насьценгазэтах Полаччыны. Не дастае цьвёрдасьці і рашучасьці ў барацьбе з рознымі праявамі злоўжываньняў, бюракратызму і інш. За гэта пытаньне ўзяўся АК КП(б)Б, і мы спадзяёмся, што насьценгазэты прадпрыёмстваў і установаў г. Полацку ажывяць сваю работу ў гэтай частцы, зробяць яе больш карыснай.

Нарада падкрэсьліла, як недахоп, з боку пракуратуры той факт, што апошняя пэрыядычна ня робіць справаздачы праз друк і іншымі спосабамі аб выніках расьсьледваньня рабселькораўскіх заметак. Бо часта бывае, што расьсьледваньне па заметцы ўтворана, прыняты адпаведныя меры, а ніхто аб гэтым ня ведае, ня відаць ролі рабселькора.

Былі ўзяты пад абстрэл і кіраўнікі партыйных і савецкіх установаў за тое, што мала давалі ў газэце дырэктыўных кіруючых артыкулаў, супроць чаго таксама ніхто ня супярэчыў. І апошні недахоп, які быў высунут на нарадзе,—гэта адрыў аграпэрсаналу акругі ад акруговай газэты. „Чырвоная Полаччына“ па сваей беднасьці ня мае магчымасьці плаціць адпаведны ганарар, спэцыялістыя сельскай і лясной гаспадаркі, без ганарару, альбо за малы ня хочуць пісаць. Бывалі выпадкі, што аграном прынасіў у рэдакцыю артыкул, але пакуль аддаць яго, раней пытаўся «колькі заплаціце»? і калі не дамовіцца, то каб падражніць працаўнікоў рэдакцыі, пахваліць яшчэ свой артыкул, але пакладзе назад у партфэль і пойдзе. Гэта, бязумоўна, зьяўляецца ненармальным зьявішчам, і зусім правільна рабселькоры пратэставалі супроць такіх адносін аграпрацаўнікоў да друку.

Наогул трэба адзначыць, што нарада на дзелавому падышла да вырашэньня як чарговых задач рабселькораўскай работы, так і чарговых задач у нашым сацыялістычным будаўніцтве.

Такія нарады павінны быць праведзены і ў іншых акругах.

Значэньне і задачы чысткі і праверкі вясковых ячэек УсеКП(б).

Абмеркаваўшы на сваім пленарным пасяджэньні ў лістападзе мінулага году пытаньне аб задачах сацыялістычнае перабудовы народнае гаспадаркі і цяжкасьці ажыцьцяўленьня гэтых задач, Цэнтральны Камітэт УсеКП(б) пастанавіў, з аднаго боку, прыняць у партыю магчыма больш лепшых, выпрабаваных рабочых, сельска-гаспадарчых рабочых і батракоў, з другога боку—пачысьціць шэрагі партыі і праверыць якасьць партыйных ячэек. Гэтыя мерапрыёмствы неабходны для таго, каб якасьць партыйных шэрагаў і якасьць партыйнай работы ў поўнай меры адпавядала складанасьці, велічыні і важнасьці задач сацыялістычнага будаўніцтва.

Пасьля гэткае чысткі і папаўненьня сваіх шэрагаў камуністычная партыя зможа лепш кіраваць гэтым будаўніцтвам, уцягнуць у яго найбольш шырокія масы рабочых, батракоў, беднаты і сярэдняга сялянства.

Задачы сацыялістычнага будаўніцтва найбольш складаныя ў галіне сельскае гаспадаркі; там гэта будаўніцтва сустракае найбольшую колькасьць цяжкасьцяй, найбольш упартае супраціўленьне з боку кулакоў і заможных, з боку розных абломкаў старога капіталістычнага абшарніцкага ладу. Гэта і зразумела.

Яны спрабуюць акапацца ў саветах, у каапэрацыі; яны падстрэльваюць з-за вугла камуністаў і беспартыйных будаўнікоў камунізму; яны пушчаюць у ход паклёпы на савецкую ўладу і партыю, на беднату, абзываючы яе лодырамі.

У вёсцы ідуць клясавыя бойкі: кулакі наступаюць, бедната абараняецца; бедната мае такую магутную апору, як савецкая ўлада, і ўсё-такі кулакі вельмі часта атрымліваюць перамогу над беднатой. Гэта здараецца там, дзе ў беднаты дрэнныя кіраўнікі-камуністы, ня ўмеючыя кіраваць барацьбой, якія часамі становяцца на бок кулакоў, здраджваюць беднату. Ёсьць такія вясковыя ячэйкі, якія ня ўмеюць арганізаваць барацьбу па-ленінскі, абапіраючыся на беднату ў саюзе з серадняком.

Камуністычная партыя заўсёды выкрывала перад шырокімі масамі працоўных усе недахопы ў рабоце сваіх арганізацый, усе злоўжываньні і непарадкі ў савецкіх органах, лічачы, што выпраўленьне іх магчыма толькі пры дзейным удзеле гэтых мас, пры дапамозе іх крытыкі і дзелавых указаньняў аб тым, як трэба паставіць работу, каб менш было злоўжываньняў і недахопаў у рабоце. Пагэтаму, арганізуючы чыстку і праверку вясковых ячэек, камуністычная партыя шырока абапіраецца ў гэтай справе на думку ўсіх працоўных вёскі. Да ўдзелу ў чыстцы і праверцы дзелавой крытыкі заклікае яна батракоў, беднату, серадзякоў, практычных будаўнікоў сацыялізму—калгасьнікаў.

Цэнтральны Камітэт камуністычнае партыі лічыць, што «гэта дапамога беспартыйнай масы працоўных мае выключна буйнае значэньне, як важнейшае падтрыманьне ўсёй справы сацыялістычнага будаўніцтва». Але разам з тым партыя заклікае ўсіх працоўных вёскі да таго, каб яны ў працэсе крытыкі і самакрытыкі давалі дружны адпор кулакам, папам, былым абшарнікам і іншым абломкам старога ладу, якія, бясспрэчна, паспрабуюць скарыстаць чыстку і праверку партыйных шэрагаў для таго, каб падарваць самыя асновы, самую сутнасьць савецкае ўлады, кіруемай камуністычнаю партыяй.

У шэрагах вясковых арганізацый ёсьць камуністы, якія акулачыліся, абюракраціліся, хабарнікі і растратчыкі; яны выкрыўляюць партыйную лінію ў галіне дапамогі беднаце і наступу на кулака. Жалезнай мятлой павінна выкінуць іх з партыі чыстка яе шэрагаў.

У часе правядзеньня чысткі і праверкі вясковых ячэек будуць вельмі дакладна заўважваць і расьсьледаваць усе ўказаньні беспартыйных працоўных на усялякія недарэчнасьці, парушэньні рэвалюцыйнае законнасьці, на зажым у адносіне сялянства з боку вясковых чыноўнікаў-камуністаў, на іх акулачваньне, на няправільнае разьмеркаваньне і скарыстаньне тых фондаў дзяржаўнае дапамогі беднаце, якія савецкая дзяржава з вялікімі цяжкасьцямі і напружаньнем усіх сваіх сродкаў кідае ў вёску для таго, каб, крэдытуючы беднату, дапамагаючы ёй на аснове крэдытаваньня арганізоўвацца ў калгасы і ў вытворчыя каапэратывы, пазбавіць магчымасьці кулакоў эксплёатаваць гэтыя бядняцкія масы.

Партыя асабліва заклікае пагэтаму беднату і батрацтва да бязьлітаснага выкрываньня ўсіх выкрыўленьняў партыйнае лініі іменна ў гэтым напрамку. Пры чыстцы і праверцы вясковых ячэек партыя будзе выкідаць з сваіх шэрагаў усіх, што скрыўляюць партыйную лінію, і аб гэтым будзе шырока паведамляць працоўных, заклікаючы іх у будучым узяць гэту справу пад свой неаслабны кантроль. Камуністычная праверка ў часе чысткі вясковых арганізацый будзе сурова прыцягваць да адказнасьці камуністаў за тое, што яны, у шэрагу выпадкаў, у гэтай адносіне скрыўлялі лінію партыі.

Партыя будзе бязьлітасна выганяць з сваіх шэрагаў тых вясковых камуністаў, якія, кіруючы працаю вясковых ячэек, парушаюць рэвалюцыйную законнасьць, забюракраціліся, адарваліся ад мас, забыліся, што яны зьяўляюцца абранцамі гэтых мас.

Пры праверцы і чыстцы вясковых ячэек паставіць перад імі пытаньне аб тым, чаму іх члены, вясковыя камуністы, працуючы ля сахі, у пытаньнях тэхнічнага палепшаньня сельскае гаспадаркі, яе каапэраваньня і калектывізацыі ня ідуць наперадзе беспартыйных мас, падобна таму, як камуністы на прадпрыёмствах ідуць наперадзе беспартыйных рабочых мас у пытаньнях прамысловага будаўніцтва, у пытаньнях палепшаньня, зьніжэньня сабекошту, прасоўваньня прамысловасьці, у пытаньнях узмацненьня працоўнае дысцыпліны.

Партыя спытаецца такіх камуністаў, ці могуць яны заставацца ў шэрагах партыі, калі яны ня хочуць выконваць адну з асноўных задач у вёсцы, у той час, як беспартыйная бедната і сярэдняе сялянства, без удзелу вясковых ячэек, часамі пры процідзейнічаньні асобных камуністаў, у такой меры пашырылі і ўзмацнілі рух у бок сацыялістычнае перабудовы вёскі, што за адзін мінулы год калектыўны рух дасягнуў прыблізна такіх разьмераў, якіх ён дасягнуў у працягу ўсіх мінулых гадоў рэвалюцыі.

Партыя выкіне з сваіх шэрагаў і тых, хто зьяўляецца сапраўдным відавочным для ўсіх вінавайцай такога адставаньня партыйных арганізацый ў вёсцы ў задачах тэхнічнае перабудовы сельскае гаспадаркі, яе калектывізацыі і каапэраваньня.

Камуністычная партыя ў часе праверкі і чысткі вясковых ячэек выявіць прычыны гэтага, чаму ў вясковыя ячэйкі пралазяць заможнікі, а батракоў-камуністаў прыпадае толькі 8 чалавек на кожную сотню вясковых камуністаў; чаму з сотні вясковых камуністаў толькі 4 уваходзяць у калектыўныя гаспадаркі. Чыстка і праверка павінна зьнішчыць гэту неадпаведнасьць паміж словам вясковых камуністаў, агітуючых за калектывізацыю сельскае гаспадаркі, і іх справамі.

Партыя выкіне з сваіх шэрагаў усіх тых камуністаў, якія скарыстоўваюць сваё партыйнае і службовае становішча для вызваленьня сваіх гаспадарак ці гаспадарак сваіх знаёмых кулакоў і заможнікаў, ці для палягчэньня падатковага цяжару. Партыя сурова запатрабуе адказу ад тых камуністаў, якія ведалі аб гэтых злоўжываньнях і замазвалі іх.

Пачысьціць і праверыць вясковыя ячэйкі—гэта разам з тым значыць—пачысьціць і апарат вясковых саветаў і вясковай каапэрацыі, зрабіць яе годнай, паставіць яе наперадзе поруч з тэй вялікаю актыўнасьцю, якую выяўляе бедната і сярэдняе сялянства ў галіне тэхнічнае перабудовы, калектывізацыі і каапэраваньня сваёй гаспадаркі.

Партыя ведае, што ў большасьці ячэек, дзе скрыўляецца партыйная лінія, дзе ячэйкі адрываюцца ад мас, прычыны гэтага ляжаць ня ў тым, што большасьць вясковых камуністаў аказаліся нягоднымі, а ў тым, што ў агульных адмоўных умовах вясковага жыцьця, пры параўнаўча нязначным разгортваньні крытыкі і самакрытыкі, у вёсцы нягодныя элемэнты, якія абюракраціліся, акулачыліся, часта проці волі здаровай большасьці ячэек парушаюць законы, чыняць недапушчальныя рэчы, з-за якіх партыя рашыла правесьці чыстку і праверку партыйных шэрагаў.

Партыя чысьціць і правярае вясковыя ячэйкі не таму, што яны ў цэлым растрацілі ўсе свае бальшавіцкія ленінскія якасьці, але таму, што там колькаснае засільле кулакоў, варожых партыі і прымазаўшыхся да яе людзей, а таму, каб пераважнай большасьці здаровых камуністаў, якія самаахвярна змагаюцца за лінію партыі, за сацыялістычнае будаўніцтва—даць магчымасьць выкінуць з сваіх шэрагаў гэтых перашкаджаючых ім працаваць, процідзейнічаючых іх працы нягодных разлажыўшыхся людзей. Удзел крытыкаю і ўказаньнямі шырокіх мас батрацтва, беднаты і сярэдняга працоўнага сялянства ў праверцы і чыстцы вясковых ячэек дапаможа партыі справіцца з гэтаю задачаю.

Камуністычная партыя павінна ўказаць беднаце, батрацтву, сярэдняму сялянству на тыя надзвычайныя цяжкасьці, у якіх прыходзіцца працаваць вясковаму камуністу. Вясковаму камуністу ад сахі, які паходзіць з сялянскай масы, што капіталістычны, абшарніцкі лад вякамі трымаў у стане забітасьці, дзікасьці і някультурнасьці надзвычайна цяжка справіцца з задачай процідзейнічаньня руйнуючаму ўплыву кулакоў на іх працу.

Будучы наогул крыху больш культурным і пісьменным, кулак і заможнік, у пытаньнях процідзейнічаньня правядзеньню палітыкі савецкае ўлады, у адносіне дапамогі беднаце, яе каапэраваньня і калектывізацыі, у большай ступені, з большым уменьнем змогуць скарыстаць недахопы нашага дзяржаўнага і каапэрацыйнага апарату для таго, каб перашкодзіць правядзеньню палітыкі партыі і савецкае ўлады «на законнай падставе».

Бязьлітасна выкідаючы з шэрагаў партыі ў часе чысткі і праверкі тых, хто не хацеў выконваць партыйных задач, будучы зьвязаны ня з шырокімі масамі беднаты і батрацтва, а з кулакамі і папамі, партыя павінна будзе з дастатковаю асьцярожнасьцю аднесьціся да тых камуністаў, якія, ня маючы ў вёсцы ўласнасьці, атрымліваючы маленькую пэнсію, часта зьяўляюцца сапраўднымі гэроямі будаўніцтва сацыялізму ў вёсцы. Да такіх камуністаў, якія не прадаюць партыі і інтарэсаў беднаты, але памыляюцца ў сілу цэлага шэрагу прычын, ад іх не залежачых,—партыя павінна аднесьціся так, як яна адносіцца ў такім выпадку да ўсіх сваіх членаў у іншых ячэйках: яна павінна дапамагчы такім членам папоўніць сваю адукацыю, паддаць ім бадзёрасьці ў надзвычайна цяжкай барацьбе за сацыялізм у вёсцы, дапамагчы ім матар'яльна і, калі трэба, направіць іх ня толькі мерамі ўзьдзейнічаньня ідэёвага, але і пэўнаю сыстэмаю пакараньня.

Партыя ўпэўнена, што гэтыя шырокія масы працоўных вёскі, на справе паказаўшыя сваю здольнасьць будаваць сацыялізм у вёсцы пад кіраўніцтвам камуністычнае партыі, яшчэ шчыльней згуртуюцца вакол яе вясковых арганізацый пасьля чысткі і праверкі іх шэрагаў.

У. І. Ленін пісаў у 1919 годзе:

«Чыстка партыі, зьвязаная з нязьхільным падвышэньнем яе вымаганьня наконт работы сапраўды камуністычнае, будзе паляпшаць апарат дзяржаўнае ўлады і шпарка наблізаць канчатковы пераход сялян на бок рэвалюцыйнага пралетарыяту».

А. М.

На шляху ўзмацненьня саветаў—органаў дыктатуры пралетарыяту.

Папярэднія вынікі перавыбараў саветаў па БССР

(Па матар'ялах Цэнтральнай Выбарчай Камісіі БССР).

Скончаныя перавыбары саветаў праходзілі пры значна шырэйшай па абхвату і лепшай па якасьці падрыхтоўцы савецкіх і грамадзкіх арганізацый. Праведзены быў па ўсёй БССР шэраг сельскіх, раённых і акруговых нарад актыву савецкага, прафэсыянальнага і іншых грамадзкіх арганізацый, нарад і канфэрэнцый груп беднаты, батрацтва, жанчын-актывістак, дэмабілізаваных чырвонаармейцаў, настаўніцтва і г. д.

Толькі па далёка няпоўных вестках праведзена 4.102 сходы беднаты, жанчын і моладзі, якія ахапілі 161.468 выбаршчыкаў і на якіх выступала па пытаньнях работы саветаў і нашага будаўніцтва 27521 чал.

Наогул-жа па значнай частцы выбарчых вучасткаў, якіх больш 12.000, сходы беднаты, а часткова і сходы жанчын праводзіліся двойчы—перад справаздачамі і перад выбарамі саветаў, пагэтаму сапраўдныя лічбы праведзеных сходаў і іх удзельнікаў шмат большыя за паказаныя.

Выявіліся ў гэтую кампанію і надзвычайна цікавыя новыя формы самадзейнасьці самых працоўных мас, як мітынгі-пераклічкі, пасылка рабочых брыгад на вёску, пісаньне чырвонаармейцамі ў вёску лістоў прысьвечаных выбарам.

Усяго па няпоўных вестках пасылалася на вёску для ўдзелу ў справаздачна-перавыбарчай кампаніі з акруг і раёнаў 329 рабочых і больш 600 адказных працаўнікоў. Цэнтральнымі органамі туды-ж накіравана было 80 адказных таварышоў.

У выніку лепшай арганізацыі вясковай беднаты і батрацтва, працоўных жанчын, моладзі і наогул усіх працоўных мас гораду і вёскі, а таксама шырокай растлумачальнай працы друку, варожыя элемэнты, ня гледзячы на праяўленую імі надзвычайную актыўнасьць, атрымалі рашучы адпор і былі яшчэ больш ізаляваны, чымся ў мінулыя кампаніі.

Гэтаму ў значнай меры дапамагала ўвогуле больш здавальняючае чым у мінулым, правядзеньне працы па выяўленьню кулацкіх, гандлярскіх і іншых падлягаючых пазбаўленьню выбарчага права груп насельніцтва з удзелам у гэтай справе беднаты, камсамольцаў і рабочых мас.

Вынікам гэтай работы зьяўляецца павялічэньне процанту пазбаўленых выбарчага права па с-саветах:—з 1,4 проц. да 1,8 проц. усіх выбаршчыкаў, па местачковых саветах з 14 проц. да 14,8 проц. і па гарсаветах—з 12,8 да 13,9 проц.

Яўка на справаздачныя сходы ў гэтую кампанію павялічылася да 61,4 проц. выбаршчыкаў у гарадох і 42,2 проц. на вёсцы. На перавыбары зьявілася: па сельскіх саветах 58,7 проц. супроць 46,3 проц. у мінулую кампанію, па местсаветах 63,5 проц. супроць 49,6 проц. і па гарсаветах (неакруговых)—71, супроць 62,4 проц. у 1927 г. З паасобных акруг найбольшы ўдзел у справаздачнай кампаніі на вёсцы дае Аршанская—47,8 пр. і найменшы—Гомельская—37,5 проц. Па яўцы на выбары на першых месцох ідуць Мазырская 63,9 проц., Гомельская—62,2 проц. і Менская—62,0 проц., на апошнім—Віцебская—54,2 проц.

Наколькі вялікая была актыўнасьць выбаршчыкаў, яскрава гавораць лічбы —5918 выступіўшых на справаздачах саветаў у гарадох і 92000 па сельскіх і местачковых саветах.

Разам з гэтым, як дадатны момант неабходна адзначыць, што як у горадзе, так і ў вёсцы паказчыкі яўкі і актыўнасьці пралетарскіх і бядняцкіх слаёў значна вышэй агульных сярэдніх.

На сельсаветах пры агульнай яўцы на выбары 58,7 проц. яўка сялян аслабанёных ад падатку—61,1 проц., рабочых—62,1 проц., сельска-гаспадарчых рабочых і батракоў—73,0 проц.

Па гарсаветах пры агульнай яўцы 71,1 проц., яўка рабочых—79,2 проц.

Процант выступаўшых на справаздачных сходах гарсаветаў рабочых на вытворчасьці да ўсіх выступаўшых дасягае 41,5 і на вёсцы рабочыя і батракі, складаўшыя толькі 2 проц. усяе масы ўдзельнікаў справаздачных сходаў даюць 6,5 проц. усіх выступленьняў, альбо выступала 25,9 проц. усіх прысутных на сходах рабочых і батракоў.

Як вынік масавай праверкі работы саветаў мы маем па няпоўных вестках адклікаваных у справаздачную кампанію выбаршчыкамі 321 членаў с.-савету.

Актыўнасьць жанчын у гэтую кампанію ня толькі шмат вышэй за мінулыя, але рост актыўнасьці па гэтай групе выбаршчыкаў значна большы, як агульны. Калі процант агульнае яўкі па с.-саветах павялічыўся на 12,4 проц., то яўка жанчын з 26,4 проц. вырасла да 42,4 проц.

Па гарадох пры агульным павялічэньні яўкі 62,4 проц. да 71,1 проц., яўка жанчын павялічылася з 50,9 проц. да 63 проц.

Па местачковых саветах пры агульным павялічэньні яўкі з 49,6 да 63,5 проц.,—павялічэньне яўкі жанчын з 35,8 да 54,4 проц.

Па некаторых сходах у вёсцы, асабліва там, дзе жанчыны скліkаліся асобна і дзе ўтвараліся ясьлі, яўка дасягала 70, 80 і больш процантаў, а іншы раз перавышала яўку мужчын.

З паасобных акруг процант удзелу жанчын у перавыбарах саветаў найвышэйшы ў Гомельскай—47,8 проц., найменшы ў Віцебскай—36,8 проц.

Значны рост актыўнасьці працоўных жаночых мас, шырокая растлумачальная праца сярод выбаршчыкаў далі сваім вынікам рашучы пералом у справе ўцягненьня жанчын у склад выбарных савецкіх органаў і вылучэньня іх на кіруючую работу ў апошніх. Процант жанчын у складзе сельсаветаў павялічыўся з 7,2 проц. да 19,7 проц., у прэзыдыумах сельсаветаў—з 3,6 да 14,4 проц., у складзе старшынь сельсаветаў—з 0,8 проц. да 7,0 проц., у рэвкамісіях сельсаветаў процант жанчын павялічыўся з 7,7 проц. да 10,9 проц.; кандыдатамі ў члены с.-саветаў выбрана 27,6 пр. жанчын. У склад местачковых саветаў выбрана жанчын 26,1 проц. супроць 12,3 проц. раней.

Па гарсаветах (неакруговых) процант жанчын сярод членаў саветаў павялічыўся з 12,7 проц. да 22,3 проц., у прэзыдыумах—з 8,1 проц. да 23,3 проц. У складзе старшынь гарсаветаў летась зусім ня было жанчын, а зараз маецца 16,7 проц.

Бядняцкі і рабоча-батрацкі асяродак новых органаў улады, у выніку гэтых перавыбараў, значна павялічыўся.

Па сельсаветах процант беднаты, аслабанёнай ад падатку, узрос у складзе членаў саветаў з 22,8 проц. да 37,5 проц., у прэзыдыумах с.-с. з 26,1 проц. да 40,2 проц. і ў складзе старшынь сельсаветаў—з 22,1 проц. да 37,8 проц.

Процант рабочых і батракоў павялічыўся сярод членаў с.-саветаў з 2,5 проц. да 4,4 проц., у прэзыдыумах сельсаветаў—з 3,8 да 6 проц., у складзе старшынь с.-с.—з 1,9 проц. да 6,4 проц., у рэвкамісіях—2,3 проц. да 4,4 проц. Таксама па местачковых саветах процант рабочых і батракоў вырас з 17,4 да 23,2 проц.

Па гарадзкіх саветах процант рабочых на вытворчасьці вырас у складзе дэпутатаў з 25,4 да 27,7 проц., у прэзыдыумах гарсаветаў—з 26,1 проц. да 31,1 проц. і ў складзе старшынь гарсаветаў мы маем асаблівае арабочваньне—25,0 рабочых замест 6,25.

Апрача гэтага павялічыўся ў гарадзкіх саветах і процант рабочых, якія зараз працуюць на адміністрацыйна-гаспадарчых пасадах па выбару і вылучэньні: сярод дэпутатаў з 4,7 проц. да 6,8 проц. і ў складзе старшынь гарсаветаў з 18,75 проц. да 41,7 проц.

Выстарчальна забясьпечана ў новым складзе саветаў прадстаўніцтва партыі і камсамолу. Калі ў мінулую кампанію было выбрана ў склад сельсаветаў 2231 камуністых, або 9,3 проц. і 2140—9,0 проц. камсамольцаў, то зараз членамі сельсаветаў выбрана 3870 членаў і кандыдатаў партыі, і 3527 камсамольцаў.

У прэзыдыумах сельсаветаў процант камуністых і камсамольцаў павялічыўся з 43 проц. да 46,6 проц., у складзе старшынь с.-саветаў партыйцаў і камсамольцаў 65,8 проц. супроць 39,6 проц. раней.

Таксама вырас партыйна-камсамольскі асяродак гарадзкіх саветаў—з 46,3 проц. да 49,4 процантаў.

Азначанае павялічэньне рабоча-бядняцкае часткі саветаў адбылося за лік зьмяншэньня колькасьці заможнікаў у сельскіх саветах і нерабочай часткі ў гарсаветах.

Што зроблена да конкурсу.

(З пасяджэньня цэнтральнай конкурснай камісіі на лепшы сельсавет і сэкцыю).

3-IУ адбылося пасяджэньне цэнтральнай конкурснай камісіі, дзе было абгаворана пытаньне аб становішчы конкурснай камісіі. На пасяджэньні канстатавана, што разгортваньне конкурснай камісіі на акругах праходзіла з самага пачатку вельмі марудна і вяла, чаму і прышлося ўнутрыакруговы конкурс адцягнуць на адзін месяц, г. з. да першага сакавіка.

Да гэтага часу па матар'ялах друку было відаць, што конкурсам ахоплена, хоць і недастатковая, але больш менш значная колькасьць сельскіх саветаў і сэкцый гарсаветаў. Горш абстаяла справа з ахопам камісій сельскіх і местачковых саветаў, якія амаль зусім не прадстаўлены на агляд унутрыакруговага конкурсу. Так, па ўсіх акругах высесена на конкурс 95 саветаў, альбо 6,4 проц. да агульнага ліку, з іх 80 сельскіх, 5 местачковых і 5 нацыянальных.

Аб камісіях ёсьць толькі 5 конкурсных карэспандэнцый і аб сэкцыях гарсаветаў 30 карэспандэнцый, з іх аб сэкцыях акруговых гарадоў—19 і неакруговых—11.

Асобна па акругах гэты ахоп не аднолькавы. Адстаюць Мазырская і асабліва Гомельская і апошняя мае сваю газэту, прычым газэта зусім не займалася пытаньнем конкурсу.

Прычынамі слабага разгортваньня конкурснае кампаніі зьяўлялася тое, што акругамі і раёнамі ня была зьвернута належная ўвага гэтай кампаніі.

Можна ўжо судзіць з таго, што Добрускі гарсавет на пасяджэньні толькі 11-га лютага 1929 г. вынес пастанову: «з гэтага дня безадкладна пачаць работу па агляду працы савету наогул і асабліва работы па вынясеньню сэкцый на конкурс», у той час, калі конкурсныя камісіі павінны былі быць утвораны ў лістападзе месяцы 1928 г.

Так з «прахладцам» адносіліся да конкурсу і некаторыя раёны іншых акруг.

Чым тлумачыць такое становішча? Да тымі-ж самымі нясур'ёзнымі адносінамі акруг да гэтай справы. Так, у Менскім акрвыканкоме прадстаўніку газэты «Савецкая Беларусь» заявілі, што «конкурс гэта—мёртвая справа і займацца цяпер ім ня варта».

У некаторай меры ў гэтым вінаваты і рэдакцыі цэнтральных газэт, якія ў апошні час не зьмяшчалі конкурсных матар'ялаў.

Газэта «Рабочий» наогул беспадстаўна адмаўляецца прымаць удзел у конкурсе і зусім не зьмяшчае матар'ялаў.

Камісія прапанавала акругам тэрмінова падагуліць вынікі ўнутрыакруговага конкурсу, папулярызаваць іх у друку і прадставіць усе матар'ялы ў Цэнтральную Конкурсную Камісію пры ЦВК БССР для перанясеньня лепшых саветаў, камісій, сэкцый з унутрыакруговага на агляд усебеларускага конкурсу.

Дадзена таксама даручэньне рэдакцыям газэт «Савецкая Беларусь», «Беларуская Вёска» і «Рабочий» зьмясьціць на старонках газэт некаторую колькасьць конкурснага матар'ялу.

Кампанія па конкурсу павінна быць поўнасьцю закончана да 1-га мая.

ЧЛЕНЫ УРАДУ БССР—АБ РАЙЁННЫХ ЗЬЕЗДАХ САВЕТАЎ.

Пад старшынствам сакратара ЦВК т. Хацкевіча 4 красавіка адбылося пасяджэньне членаў ураду, якія былі канандыраваны на раённыя зьезды саветаў для справаздачы аб дзейнасьці ўраду.

Што сказалі члены ўраду аб раённых зьездах саветаў?

Агульны фон: буйны рост актыўнасьці, палітычнай сьвядомасьці, дзелавітасьці бядняцка-серадняцкіх груп сялянства. У большасьці шырокі ахват комплексу задач, якія выплываюць з перабудоўчага рэканструкцыйнага працэсу нашай гаспадаркі, упэўненасьць, ня гледзячы на цяжкасьці, у перамозе, адчуваньне сябе гаспадарамі і будаўнікамі гаспадарча-культурнага жыцьця раёну.

На кожным раённым зьезьдзе саветаў выказалася па дакладах ураду ад 25 да 30 дэпутатаў, прычым як надзвычайна характэрнае зьявішча, якое неабходна адзначыць—гэта вялікая актыўнасьць жанчын. У Высачанскім раёне старшынёю РВК абрана жанчына.

Койданаўскі і Круглянскі раённыя зьезды саветаў прайшлі пад знакам дэманстрацыі шырокіх мас бядняцка-серадняцкага сялянства за кампартыю, за савецкую ўладу. Сялянствам была арганізавана калектыўная здача хлеба і рознага сыр'я каапэрацыі.

На якіх-жа пытаньнях галоўным чынам фіксавалася ўвага раённых зьездаў саветаў, і якія недахваты выяўлены?

Асноўнае пытаньне—гэта падняцьце сельскай гаспадаркі. Трэба адзначыць, што мерапрыемствы ўраду па ўзьняцьцю ўраджайнасьці яшчэ шмат у якіх мясцох не папулярызаваны і не закранулі ўсяе сялянскае масы (Капыльскі і Калінкавіцкі раёны). Маюцца выпадкі слабай падрыхтоўкі да сяўбы (Парыцкі р.). Насеньне мала (Расонскі раён), несвоечасова насеньне дастаўлена (Капыльскі р.), слаба ідзе ачыстка насеньня (Круглянскі р.). Вельмі гаспадарча адсталымі раёнамі зьяўляюцца Лепельскі, у якім толькі 8 пр. зямлі пераведзена на шматпольле і 1000 гаспадарак апрацоўваюць зямлю сохамі, у Бягомльскім толькі 5 проц. гаспадарак землеўпарадкавана. У гэтых раёнах з прычыны беднасьці глебы вельмі актуальным пытаньнем зьяўляецца перасяленьне.

Пытаньнямі калектывізацыі сялянства надзвычайна цікавяцца (Парыцкі, Грэскі р.), аднак дэпутаты зьезду выказваліся, каб была ўзмоцнена дапамога калектывам як з боку арганізацыйнага, так і матар'яльнага. Бядняцкая частка сялян Капыльскага раёну скардзілася на тое, што да апошняга часу не праведзена абрэзка зямлі, якою ўладаюць кулакі.

Неабходна адзначыць вялікія запатрабаваньні сялянства на сельска-гаспадарчую літаратуру (Капыльскі, Высачанскі, Чашніцкі р.), аднак да жалю такой літаратуры на мясцох вельмі мала. У Капыльскім раёне надзвычайна дрэнна дастаўляецца літаратура і газэты падпісчыкам, што затрымоўвае рост колькасьці падпісчыкаў сярод сялянства. У некаторых раёнах (Грэскі, Высачанскі, Круглянскі р.) слаба пастаўлена праца аграноміі. Маюцца выпадкі і скрыўленьня асноўнай лініі ўраду ў падняцьці сельскай гаспадаркі, а іншы раз і незацікаўленасьць наогул працаю.

У цэлым шэрагу раёнаў надзвычайна загострана было пытаньне аб ляснай гаспадарцы. Райзьезды саветаў Бягомльскага, Парыцкага і Петрыкаўскага раёнаў адзначылі выпадкі безгаспадарчасьці лясных органаў і прапанавалі зьвярнуць увагу ў далейшым на зьнішчэньне гэтай безгаспадарчасьці і ўпарадкаваньня наогул справы лесараспрацовак.

Вельмі шмат увагі зьездамі саветаў улучана культурна-сацыяльным пытаньням. Агульны вывад такі: надзвычайнае імкненьне да навукі, да культуры. Адзначаліся і недахваты ў працы культ асьветных устаноў: дрэнная пастаноўка выхаваньня ў паасобных школах, слаба забясьпечаны хаты-чытальні літаратураю, недастаткова шырока яшчэ разгорнута сетка культустаноў, слаба матар'яльна забясьпечаны больніцы. Шэраг зьездаў выказаўся за суровы клясавы адбор пры прыёме ў ВНУ. Гэта дасьць магчымасьць мець такіх спэцыялістых, якія аддана, з рэвалюцыйным энтузіязмам будуць працаваць над перабудаваньнем вёскі.

Некаторыя зьезды саветаў зьвярнулі ўвагу ўраду на хутчэйшае ўпарадкаваньне мястэчак і на дапамогу местачковай беднаце.

Чыстка савецкага апарату таксама мела адбітак у працы раённых зьездаў саветаў. Агульны голас—чыстка патрэбна, яе неабходна чым хутчэй правесьці, каб палепшыць працу апарату

У заключэньне члены ўраду адзначылі правільнае вырашэньне на мясцох пытаньняў нацыянальнай палітыкі. Поўная салідарнасьць, братэрскае супрацоўніцтва ўсіх нацыянальнасьцяй над вырашэньнем задач сацыялістычнага будаўніцтва.

ХІБЫ КААПЭРАЦЫІ—ПАД КАНТРОЛЬ ПАЙШЧЫКАЎ.

СПЭКУЛЯНТЫ Ў ЗЕМБІНСКІМ КААПЭРАТЫВЕ.

Гр. м. Зембін, Барысаўскага раёну, Райснэр Моўша ў мінулым годзе буйны гандляр-сьпэкулянт. Ён вылічыў, што браць патэнт на гандаль мясам на 1929 г. яму няма рахунку, бо магчыма пагрэць лапы каля каапэрацыі.

І ня дзіўна, сам старшыня праўленьня т. Ажаронак лічыць яго «спэцам». 17 сакавіка атрымаў гэты «спэц» у краму тушу вагой у 42 кіло, па расцэнцы 18 к. ф., а распрадаў па 23 к. Мяса, расцэненае па 23 кап., прадае па 28 кап. Бершакоўская Ліба заяўляла аб гэтым праўленьню.

Краму Райснэр трымае ў самым брудным становішчы. Беднякам дае горшае мяса, а сваім таварышам-гандлярам і служкам сінагогі, як напрыклад старасьце Ліхавіцкаму дае лепшае мяса, а жыры заварачвае ў паперу і хавае для іх асобна.

Загатоўкі праводзіць яго сын Янкель Райснэр. Добра ім жывецца пры савецкай уладзе. Каб ашукаць праўленьне,—Райснэры пусьцілі чуткі, што Барысаўскі мясагандаль цягне іх да сябе на службу і дае па 150 руб. у месяц, але яны парашылі прынесьці сябе ў ахвяру Зембіну за 50 руб. у месяц. Трэба аздаровіць Зембінскую каапэрацыю.

К. П.

Каапэратыў працуе слаба.

(Дудзіцкае спажывецкае т-ва, Мазыршчына).

Крамнік Гарочыцкай крамы Шэйнкман прадаваў тавары даражэй, чым яны былі расцэнены. Дудзіцкае т-ва ўзяло пазбаўленага выбарчага права сьвятога мясьніка, які не хацеў гандляваць ці вярней прадаваць сьвініны. Грошы, вызначаныя па каштарысу на культпатрэбы, забірае Мазырскі райсаюз. Трэба было напісаць і аб дрэннай працы рэвкамісіі.

Партыя, улада і савецкая грамадзкасьць працуюць над пытаньнем узьняцьця ўраджайнасьці; скарыстоўваюцца ўсе спосабы і сродкі, каб пасунуць з месца сельскую гаспадарку на рэйкі машынізацыі і калектывізацыі. Каапэрацыя тут павінна прыняць шчыры ўдзел. Што-ж робіць наша каапэрацыя ў гэтым напрамку? А нічога і нават больш чым нічога.

У Гарочыцкай краме ўжо два гады ляжаць кніжкі, ужо палову мышы зьелі, але наверх іх не дасталі і цяпер, яны захаваны далёка ад вачэй сялян-пайнікаў. Няўжо-ж нельга іх пакласьці, каб купіў селянін ды пачытаў?

На сходзе пайшчыкі ставяць пытаньне аб адчыненьні ў краме кніжнай полкі, а кніжкі ў краме ядуць мышы. Ці не галавацяпства гэта? Старшыня праўленьня,—былы крамнік Гарочыцкай крамы, ведаў аб кніжках, бо сам іх клаў пад спуд; рэвкамісія бачыла іх пры рэвізіі крамы; крамнік сучасны бачыў іх, як прымаў краму, а крамкамісія павінна была ведаць пра іх існаваньне. Ну і як аб вас ня пісаць, калі трэба, бо інакшай вы працуеце дрэнна.

Лявонік В. Л.

Граюць на карысьць кулацтва.

(Амсьціслаўскае спаж. т-ва, Арш. акр.)

«Добра» працуе наша спажывецкая каапэрацыя. Сталоўка кожны год дае дэфіцыт, які ў сёлетнім годзе дасягае 2000 руб. Сярод служачых каапэрацыі шмат былых гандляроў і былых арандатараў маёнткаў, якія, па словах старшыні праўленьня Гаранка, вельмі «прыхільны» да каапэрацыі.

Цікавы погляд у старшыні праўленьня на павялічэньне звароту і прыбытку: „Мы штучна затрымліваем павялічэньне звароту, каб ня было вялікага прыбытку, бо нам за гэты прыбытак прыходзіцца плаціць ураўніцельны збор па 10 проц.». Так казаў Гаранок на справаздачным сходзе. Па Гаранку не патрэбны прыбыткі, бо тады трэба плаціць вялікі ўраўзбор.

Гаранок запамятаў, што так можа рабіць ня сябра партыі, а шкоднік сацыялістычнага будаўніцтва.

Цікавы ў яго погляд і на быўшага гандляра. У спрэчках па справаздачы было адзначана, што ў каапэрацыі пануюць гандляры і быўшыя людзі. Гаранок у заключным слове растлумачыў: «Як-жа нам без гандляроў, мы-ж ня маем вопыту. Ці можам мы разабраць якасьць лёну, альбо шчаціны. Гандляры вопытны, а пагэтаму яны неабходны».

Вось сэнс выступленьня Гаранка. Ня трэба судзіць, наколькі гэта адпавядае агульнай установцы КП(б)Б.

Нядобра і з каапэраваньнем беднаты. Фонду для гэтай мэты ня было, а пры перарэгістрацыі пайшчыкаў адсыпалася больш 200 беднякоў. Ня зьнішчаны, а павялічаны адміністрацыйныя выдаткі.

Вока.

Гора-каапэратары

У Чачэрскім раёне, Гомельскай акругі, як і па ўсяму нашаму СССР, пачалося спагнаньне пратэрміновых і патрачаных не па прызначэньню пазык, выданых Чачэрскім с.-г. крэдытным таварыствам. Вылучылі ўпаўнаважаных і даручылі ім адначасова праводзіць і растлумачальную кампанію на павялічэньню паю з пяці да трынаццаці рублёў.

Упаўнаважаны Ларчанка кампанію павялічэньня паю праводзіць так: заходзіць да пайшчыка (у Сярэдніх-Малынічах) з намесьнікам старшыні сельсавету тав. Карманавым.

— Вы пайшчык крэдытнага таварыства?—Пытае Ларчанка.

— Пайшчык.

— Які ў вас пай?

— Пяць рублёў.

— Ну, дык гэнеце яшчэ восем рублёў, ці адмаўляйцеся ад паю, пішэце заяву!

— Што вы, як-жа можна без паю, я пастараюся, папоўню, а зараз у мяне грошы ні капейкі.

— Не, цётачка, калі што, дык пішэце абавязацельства, што ў пяцідзённы тэрмін вы папоўніце пай, а не,—дык зараз складаю вопіс маемасьці і праз пяць дзён зьявіцца Шаўцоў (міліцыянэр) і паедзе сьвіньня. Распішэцеся. Гэта справа... Справа сур'ёзная,—дадае Карманаў.

Напалоханая жанчына расьпісваецца (мусіць крыжыкам, бо няпісьменная). Ніякія просьбы не дапамагаюць.

Заходзіць да другога пайшчыка. Тая-ж размова, але тут ён ужо навая ня верыць словам гаспадара (Н. Казлова) пры складаньні вопісу і патрабуе паказаць яму ўсю маемасьць, а Карманаў „просіць" не супярэчыць і адчыніць хлеў, сьвіран і інш., раз патрабуе ўпаўнаважаны.

Насельніцтва ня ведае, што рабіць і некаторыя пайшчыкі, пад дыктоўку ўпаўнаважанага, напісалі і падалі заявы аб звярачваньні пая.

Праежджы.

Новагодні настрой Ул. Дубоўкі, ці куды яны растуць.

(Узвышша № 2 за 1929 г.*).

V.

Цікава-б запытацца ў «лірыка», хто хаваецца за „народам нашым", аб кім народзе ідзе гутарка, месіяй якога народу ён хоча быць? Нам ясна ідаць, што гэта паэтычная плынь яшчэ не ад нашага народу, народу—актыўнага будаўніка сацыялізму ў горадзе і вёсцы, захопленага пафасам будаўніцтва, а ад таго „народу", які адчувае сябе «прыдушаным» гэтым творчым працэсам будаўніцтва, таго „народу», які траціць пэрспэктыву на свой рост. Такі народ захован у балядзе „наш народ" у «пурпуравых ветразей узьвівах"! „Лірык" гэта і сам добра ведае і адчувае, але-ж чамусьці не гаворыць аб гэтым проста.

Мы казалі, што «лірыку» сумна ад таго, што ён не разумее нашай рачаістасьці, што ён ня бачыць, куды «праплываюць караблі» нашых дзён. Але-ж гэта суб'ектыўная якасьць «лірыка» недастатковая. Суб'ектыўны настрой «лірыка» гэта толькі канцэнтраваны, матарыялізаваны ў пэўных паэтычных формах настрой пэўнага сацыяльнага пласта. «Лірык» толькі фігура, якая ўпітала ў сябе ўсё нутро пэўнае сацыяльнае клясы. „Лірык" Дубоўкі цалкам і поўнасьцю зліў у сабе ўсе пачуцьці, усе настроі таго грамадзкага пласта нашае краіны, які ня мірыцца з пераможным рухам сацыялізму. „Лірык" сынтэзаваў у адно цэлае розныя кавалачкі „душы"—(аж да поглядаў іх на наша будаўніцтва), дробна-буржуазных і кулацкіх элемэнтаў нашае краіны. Дубоўка толькі трошкі вышэй падняўся за звычайнага прадстаўніка гэтых колаў; Дубоўка імкнецца рэальна назваць пэрспэктывы будучыні абмоту свайго «творчага гарэньня»; і трэба сказаць, што паэта начуў будучыню сваёй глебы праўдзіва, хоць і не разумее неадкільнасьці такога канца.

«Лірык» таксама бачыць і адчувае, што вакол яго нешта робіцца. Ён чуе прыгожыя, але не заўсёды для яго прыемныя назвы сутнасьці таго, што будуецца навакол. Ён палягшаецца жартамі ў выглядзе «народнага апавяданьня пра тое, як бог тварыў людзіну, і як чорт сапсаваў усю гэтую работу». Але-ж тут ня толькі жарт і пасквіль на літаратуру нашых дзён, якая імкнецца да пралетарскай сутнасьці, да пралетарскага зьместу, а і сапраўдны погляд «лірыка» на наша будаўніцтва.

> «Бог, калі тварыў Палесьсе
> з гліны вылепіў людзіну
> І на сонейка павесіў,
> каб хутчэй падсохла гліна.
> Не пасьпеў ён адыйсьціся,
> адпачыць, ці што якое,
> як аднекуль чорт-нячысьцік
> тут зьявіўся ў непакоі».

І гэты „чорт-нячысьцік" сапсаваў усю работу бога. Богу нічога не заставалася рабіць, як толькі перавярнуць «наніц» „свой тонкі выраб".

> «Ён узяў свой тонкі выраб
> і, перавярнуўшы наніц,
> захаваў у людзкай глыбі
> тую чортаву ўсю памяць».

І што-ж атрымалася з гэтага?

> «Выгляд звонку стаў ня дрэнным,
> што-ж ля сэрца—ліха знае...
> У жыцьці мы больш дарэмна
> сэрца чыстага шукаем».

Дык вось бачыце, як „лірык" уяўляе тое, што ў нашай штодзённай рабоце будуецца. Па „лірыку" мы будуем усё з гліны—затым чорт псуе ўсю нашу работу. Сапсаваны гліняны „тонкі выраб" мы мажам у „парфуму хціву", „перавярнуўшы наніц".

Праўда тут ёсьць, але-ж гэта праўда ў тым, што падобныя „лірыку" «чэрці-нячысьцікі» часамі псуюць нашу, ня гліняную, а жалеза-бэтонную работу. Гэта першая праўда. Другая праўда ў тым, што «народ» «лірыка» больш, як гліняную людзіну, зрабіць нічога ня можа, бо ўзрастаючы сацыялізм ня толькі сапсуе ягоную работу, але зусім скасуе ўмовы для гэтай работы.

VI.

Гэту другую праўду адчувае «лірык» і затым ён ня марыць асабліва аб будучыне. Ён імкнецца «ўдаль» бо «ўдаль» думка нас вядзе жывая. Але-ж гэтая даль не наперад, а ззаду у жыцьці прэдкаў і дзядоў у самабытнасьці „акрасах Беларусі". Свой творчы ўзрок лірык накіроўвае назад да продкаўскае старыны.

> „Цудоўны скарб у творчасьці народнай
> для нас сабраны мудрымі дзядамі".

«Лірык» захапляецца тым, «што гавораць дзяды сівыя». Яно інакш і быць ня можа. Чалавек, які страціў усякую надзею на будучыню, чалавек, які бачыць наша сучаснае жыцьцё ў «парфуме хціваі» і «віцьма», чалавек, які страціў усякую жывую сувязь з пераможным жыцьцёвым рухам, які толькі апявае беспэрспэктыўнасьць і хістаўы „дух" «нашага народу»—ня можа больш нічым заняцца, як «узьняцца над краем родным» і перапяваць дзедаўскія гаворкі, выдаючы гэта за самае „навейшае мастацтва" для ўсіх часоў, для ўсіх народаў.

Што-ж датычыцца вартасьці такога мастацтва для жыцьця, дык яно не асабліва та патрэбна.

Калі мы гаворым, што дзедаўскія гаворкі і мастацтва, пабудованае на іх, не асабліва патрэбны для жыцьця, дык гэтым мы ні ў якім разе ня думаем, як гэта думае «лірык», што

> „яго адкінуць—значыць без пашаны
> паставіцца да продкаў працавітых".

Продкі працавітыя былі ня толькі ў «лірыка», але-ж у нас таксама. Мы шануем нашых „продкаў працавітых", але-ж пры ўсёй нашай пашане да іх, у імя гэтае пашаны—прыняць іх выгляд мы не згаджаемся. Гэта мы застаўляем «лірыкам» і да іх падобным...

VII.

Памыляецца лірык, калі ён думае, што мы (матэматыкі)

> „усё, што створана вяльможным панствам,
> што створана культурай буржуазнай,
> ты дазваляеш марнатаць паэту?
> А тое, што тварыў народ пакуты,
> тварыў у полі пры цяжкой рабоце,
> калі на гэтых творцаў буржуазных
> ён ліў свой пот і сваю кроў, народ наш,—
> ты адкідаеш словам рызыкоўным?!
> Які страшэнны нонсэнс і абраза!».

Жыцьцёвы матэматык не такі дурны, як „матэматык" Дубоўкі.

Жыцьцёвы матэматык ня ўсё бярэ ад творцаў панскай і буржуазнай культуры. Ён бярэ толькі прагрэсыўныя бакі «культуры буржуазнае», толькі тыя яе элемэнты, што дапамагаюць перамагчы і панскую і буржуазную, а таксама і «дзедаўскую» культуру. Бярэ-ж ён іх ня проста, абы ўзяць, а ачышчае ад усякага напозу, хламу, цьвілі, прапускаючы ўзятыя ім элемэнты праз сваё клясавае горніла.

„Лірык" упадабляецца пустому схаласту, калі разважае вось такім парадкам:

> „Ня веру я, што панская выгада
> перад сярмяжнай мае перавагу".

Нам не патрэбна ні «панская выгадка» таксама, як і «сярмяжная», бо і тая і другая ўжо аджылі свой век.

«Лірык», прытварыўшыся з «лірыка» ў схаласта, вядзе далей разважаньні аб „культуры буржуазнай".

> „Ты уважаеш, што культура ходзіць
> у портках ката слаўнай Камуны Парыскае, у портках Галіфэ?
> Або у марынарцы ходзіць Фрэнча,
> другога ката, ката нашых дзён"?

«Лірык» робіць нам папрок, што мы ходзім у «портках галіфэ» і ў «марынарцы фрэнча». Наша пераможная Чырвоная армія апранута ў фрэнчы і галіфэ, за гэта нас упікаюць! Спытаем мы „лірыка", што ў гэтым ён бачыць дрэннага? Ці зьмяняе вопратка клясавую сутнасьць? Ці-ж катамі зрабіліся нашы пачэсныя чырвонаармейцы і іх камандзіры? Не, гэта ўжо простае глупства, калі ня больш!

Кожнаму піонэру ўжо вядома, што вопратка не мяняе сутнасьці таго, хто носіць яе.

«Лірык» мог бы вельмі проста пераканацца ў гэтым, каб ён спрабаваў апрануцца ў рабочае адзеньне... Ці зьмяніўся б ён? Вядома, што не, застаўся б такім па сутнасьці сваёй, як і ў капелюшы і суконнай тройцы, паміж іншым—таксама вопратцы буржуазнай...

Справа ня ў портках і не ў марынарцы, а ў тым, хто апрануты ў іх. Калі-ж, паважаны «лірык», усю культуру бачыце толькі ў «портках-галіфэ», дык ня зайздраснае ваша становішча...

Таксама мы не адмаўляемся і не абражаем творчасьці продкаў нашых, не адмаўляемся ад таго, «што створана працоўнаю сям'ёю» у мінулым, так сама і ня «пырскаем на вашу творчасьць». Але-ж мы і не бярэм яе ўсю чыста з яе містыкай, рэлігійнасьцю, адсталасьцю, цемрай, нудой, забабонамі,—словам мы не бярэм і ня возьмем усёй „акрасы Беларусі" мінулай.

Мы бярэм і возьмем «у скарбніцы народнай" усё тое, што дапамагае і будзе дапамагаць ісьці нам наперад, а не назад. Мінорнасьць тонаў, сьлёз, сумоты, цемры, патрыярхальнасьці, таксама як і доўгай дзедаўскай сярмяжнай кашулі з лапцямі, нам непатрэбна. Карысьці з іх небагата будзе.

Мы скарыстаем

> «зіханьне пэрлаў,
> праменьне самацветаў нязьлічаных
> і глыбіню народнае душы»

не для таго, каб маліцца перад імі, а для таго, каб пазнаць дзедаўскае жыцьцё, каб будаваць новае, не падобнае да дзедаўскага.

Няхай ня думаюць „лірыкі", што рэальныя матэматыкі такія чудакі, як «матэматык» Дубоўкі, якога «лірык» упікае—

> „Пазнаў ты „двойчы два" і тым здаволен».

Няхай не сьпяшаюцца вітаць нас з гэтым. Пазнаць «двойчы два»—гэта толькі першы крок, каб пайсьці далей за дзядоў і пазнаць усю вышэйшую матэматыку жыцьця, чаго ня ведалі «дзяды сівыя». Але-ж гэтым таксама мы ня будзем здаволены. Пазнаем мы, каб будаваць, і, будуючы, пазнаем; пазнаньне нам патрэбна для таго, каб шпарчэй перабудаваць нашае жыцьцё, шпарчэй разбурыць традыцыі дзядоў.

Усё іншае і шкоднае, таксама і непатрэбнае ў творчасьці народнай «продкаў нашых» мы пакінем «лірыкам» дубоўкінскай сэрыі: няхай яны ў іх капаюцца, няхай утвараюць архаічную паэзію! Няхай яны—«лірыкі»—разам з продкамі і дзядамі льлюць сьлёзы і моляцца на «акрасы Беларусі» мінулай... Нам жа патрэбна новая паэзія, паэзія „жалезнай поступі рабочых батальёнаў", паэзія шалёных рытмаў машын і шківаў, сырэн гудкоў фабрычных, паэзія песьні электрычных праваадоў, паэзія грохату матораў трактарных, руйнуючых традыцыі дзядоў. Нам патрэбна паэзія жывых людзей з іх пачуцьцямі ў поўным іх ахопе і выглядзе. А „лірыкі" няхай мёртвых цалуюць і хаваюць жывых.

Адносна-ж «лірыкаў», якія ўздымаюць гвалт—

> «ой, ратуйце, людзі, пеона,
> ой, ратуйце, гвалт, загіну...

якія кажуць, што

> «цяпер мне сумна стала, вельмі сумна,
> як быццам сам на векі нешта страціў»,

дык мы ім проста скажам: вы не памыляецеся: вам песна ў нашым жыцьці, вы сумуеце ад таго, што вы на векі страцілі надзеі сваіх пластоў, вы заблыталіся паміж дзьвёх хвояў... Дзьміце ў сваю „дзедаўскую" дуду—няхай забаўляе вас яе ігра, але-ж няхай гэтыя архаічныя гукі дзедаўскай дуды ня ўносяць дысанансу ў пераможную песьню працоўнага люду, будуючага сваю будучыню, сваё шчасьце без „парфумы хціваі".

VIII.

Якія-ж вынікі трэба зрабіць з „выніку дум і творчага гарэньня і пурпуравых ветразей узьвіваў"?

1. Дубоўка страціў усякае паэтычнае пачуцьцё да рэальнага сучаснага жыцьця ў яго прагрэсыйным разьвіцьці.

2. Дубоўка сынтызуе ў паэтычныя вобразы перажываньні і пачуцьці тых грамадзкіх пластоў, якія пры штодзённым пераможным руху сацыялізму трацяць пэрспэктывы на далейшае сваё існаваньне ў той істоце, як ім бы гэтага хацелася.

3. Дубоўка, адчуваючы страту пэрспэктывы разьвіцьця пэўных грамадзкіх пластоў, страціў таксама і пэрспэктыву свайго паэтычнага разьвіцьця наперад, а імкнецца „ўдаль" назад, у старажытную архаічную дзедаўскую і продкаўскую творчасьць, дзе спадзяецца ён знайсьці спакой для свайго „струджанага сэрца", разьвеяць тугу і смутак і выканаць ролю мэсіі „пакутнага народу".

4. Пры ўсім гэтым Дубоўка адначасова наводзіць пасквіль на нашу рачаістасьць; малюе яе не ў рэальнасьці, а пад рознымі забабонамі, бабскімі казкамі, як „зварушанае балота", якое „выплюнула твань сёньня"... у выглядзе „штатс-псэўдонімаў...", „караластых гарыл у маніішчы прасаванай", што „факстроцікі танцуе", ці таго, хто «быццам п'яны каля плоту вытварае шуры-муры» а, нарэшце, „далей п'яная капэла..." і да таго падобнае ў такім сэнсе.

5. Разам з такім малюнкам нашай рачаістасьці паэта выстаўляе партыю—кіраўніка пераможнага будаўніцтва ў выглядзе нейкага чудакаватага „матэматыка», голага фразёра, дагматыка, які ва ўсім хоча бачыць «два ўхілы», але які ня бачыць, «што дзеецца навокал", які ня ведае, што лепіць падобнага богу людзіну з гліны і сапсаваны «тонкі выраб» паказвае народу, «перавярнуўшы наніц» з «парфумай хціваі». У выніку, усё, што робіцца ў наш час, прымае:

> „Выгляд звонку... ня дрэнны,
> Што-ж ля сэрца—ліха «знае» і г. д.

Куды-ж растуць лірыкі з „Узвышша"? Нам здаецца—адказ відавочны.

Б. Нэдбэ.

---

*) Канец. Гл. „Сав Бел." № 76.

ЗАКОНЫ І ЗАГАДЫ ЎРАДУ БССР.

Пастанова

Савету Народных Камісараў БССР

пра вынікі правядзеньня кампаніі рэалізацыі 2-й пазычкі індустрыялізацыі народнай гаспадаркі.

I. Выслухаўшы даклад Народнага Камісара Фінансаў БССР аб выніках рэалізацыі ў БССР 2-й пазычкі індустрыялізацыі народнай гаспадаркі, Савет Народных Камісараў БССР адзначае, што:

а) шырока разгорнутая папулярызацыйная работа забясьпечыла посьпех рэалізацыі пазычкі, у выніку чаго кантрольная лічба выканана з перавышэньнем на 97,4 проц.;

б) камісіі для дапамогі рэалізацыі пазычкі зрабілі вялікі ўплыў на фінансавыя вынікі кампаніі;

в) ня гледзячы на перавышэньне кантрольнай лічбы, дадзенай для рэалізацыі ў сельскіх мясцовасьцях, рэалізацыя пазычкі беспасрэдна паміж сялян праведзена нездавальняюча; прычынамі гэтага трэба лічыць тое, што ўсю работу фактычна правялі толькі сельскія саветы. Кааперацыя, камітэты сялянскай узаемадапамогі і іншыя вясковыя арганізацыі ў рабоце амаль зусім ня ўдзельнічалі. Калектыўная падпіска, якая дала ў горадзе добрыя вынікі, у вёсцы ня была папулярызавана, з прычыны чаго сялянства недастаткова ўдзельнічала ў рэалізацыі пазычкі;

г) прыватны рынак недастаткова ўдзельнічаў у рэалізацыі пазычкі;

д) мэтад адзінае пазычкі для гораду і вёскі сябе апраўдаў;

е) устанаўленьне большай колькасьці выйгрышаў за кошт зьмяншэньня іх разьмеру, дало добрыя вынікі.

II. Беручы пад увагу парадак рэалізацыі 2-й пазычкі індустрыялізацыі і яе вынікі, Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляе:

1. Каб замацаваць дасягнутыя вынікі рэалізацыі пазычкі, лічыць патрэбным работу камісій весьці і далей, даручыўшы ім правядзеньне сталай папулярызацыйна-даведкавай работы сярод падпісчыкаў свайго калектыву. Народны Камісарыят Фінансаў павінен забясьпечыць гэтыя камісіі ўсімі патрэбнымі інфармацыйнымі матар'яламі.

2. Даручыць Народнаму Камісарыяту Фінансаў і крэдытным установам наладзіць правядзеньне крэдытнай работы ў вёсцы, упрагнуўшы ў яе ўсе крэдытна-сельска-гаспадарчыя і крэдытна-прамысловыя таварыствы, ашчадныя касы і паштова-тэлеграфныя ўстановы, якім даручыць правядзеньне такіх апэрацый, як купля і продаж аблігацый, аплата купонаў, выдача пад заставу аблігацый пазычак і аплата выйгрышаў.

3. Беручы пад увагу, што з 1-га ліпеня 1929 году аблігацыі пазычкі ўзмацненьня сельскай гаспадаркі ўводзяцца ў біржавую катыроўку і з гэтага часу будуць купляцца крэдытнымі ўстановамі і прымацца для аплаты сельска-гаспадарчага падатку, а таксама, што з гэтага часу наступіць канчатковы разьлік па калектыўнай падпісцы на другую пазычку індустрыялізацыі і аблігацыі будуць выданы на рукі падпісчыкам, правесьці работу для растлумачэньня працоўным масам і асабліва сялянству карысьці затрыманьня на руках аблігацый. У гэтую работу трэба ўпрагнуць усю савецкую грамадзкасьць.

4. Даручыць Народнаму Камісарыяту Фінансаў узьняць пытаньне перад урадавымі органамі Саюзу ССР аб выпуску новае пазычкі на ўзор беспроцантнае пазычкі 1926 году, якая карыстаецца вялікай папулярнасьцю на прыватным рынку.

5. Лічыць патрэбным захаваць мэтад адзінае пазычкі для гораду і вёскі пры выпуску новых пазычак.

6. Лічыць мэтазгодным і далей зьменшыць колькасьць буйных выйгрышаў і за кошт гэтага зьмяншэньня павялічыць колькасьць больш дробных выйгрышаў.

7. Аднача́совы выпуск процантнай і беспроцантнай пазычкі прызнаць мэтазгодным і практыкаваць яго і далей.

Старшыня Савету Народных Камісараў БССР **М. Галадзед.**

Нам. Кіраўніка Спраў Савету Народных Камісараў і Эканомнарады БССР **А. Дубавіцкі**

20 сакавіка 1929 г.
г. Менск.

УТЫЛІЗАЦЫЙНЫЯ ЗАВОДЫ,

як база для вырабу моцнага корму.

Паднятая як урадавымі, так і шырокімі грамадзкімі коламі кампанія за разгортваньне сельскай гаспадаркі (як базы для разьвіцьця прамысловасьці) і, у прыватнасьці, кампанія за падвышэньне ўраджайнасьці, беспасрэдна датыкаецца справы разьвіцьця жывёлагадоўлі прамысловага значэньня. Разьвіцьцё жывёлагадоўлі беспасрэдна ўпіраецца ў справу корму як у колькасным, так асабліва ў якасным парадку.

Звычайны беларускі зімовы корм мае ў невыстарчальным ліку цэлы шэраг патрэбных для існаваньня жывёлы злучэньняў. Найбольш шкодна адбіваецца недахоп у корме фосфарна-кальцыевых і бялковых злучэньняў. Жывёла, не атрымоўваючы іх у корме, павінна для ўтрыманьня цеплаты свайго цела часткова выдаткаваць, пакрываць гэты недахоп за кошт свайго цела. З прычыны апошняга к вясне жывёла, асабліва цельная і малочная, моцна худзее і траціць свае сілы.

Зразумела, што такі недахоп у корме адбіваецца на росьце, тлустасьці, малочнасьці жывёлы.

Трэба зазначыць, што адна сельская гаспадарка ня здолее даставіць патрэбнай якасьці корму для буйнай таварнай жывёлагадоўлі. На дапамогу сельскай гаспадарцы ў гэтай справе павінна прыйсьці прамысловасьць.

У адным з папярэдніх артыкулаў было адзначана, якую ролю ў гэтай справе зможа адыграць дражджавая прамысловасьць шляхам вырабу кармавых дрожджэй. Напомнім, што сутачная дача складае 60 грамаў на 100 кілё вагі жывёлы, што для сырых дражджэй будзе каштаваць каля 2 кап. на жывёлу, а сухіх дражджэй—3-5 к. на жывёлу ў зімовы дзень.

Даволі значную ролю ў гэтай справе змогуць адыграць і ўтылізацыйныя заводы.

Гадавы адход конскага стада і хворай жывёлы, трапляючай на бойню, дасягае некалькіх дзесяткаў тысяч штук.

Утылізацыйныя заводы змогуць перарабляць мяса жывёлы так, што будзе зьнішчана ўсякая зараза. Пасьля перапрацоўкі атрымоўваецца мясакосная мука, якую вельмі ахвотна спажываюць сьвіньні і птаства. Калі-ж да гэтай мукі дадаць у належнай колькасьці бульбы і мэлясы або патакі, то гэтую муку можна даваць у якасьці пойла ня толькі каровам, а і коням.

Гэта мука як раз мае ў сабе тое, чаго ня хапае ў нашым корме, а іменна—фосфарна-кальцыевыя і бялковыя злучэньні.

Выхад гэтай мукі складае 15 проц. ад вагі жывёлы. Калі наладзіць справу з утылізацыйнымі заводамі, то можна з упэўненасьцю сказаць, што за год заводы здолеюць перапрацаваць ня менш 10000 галоў.

Сярэдняя вага каня 15 пудоў, значыць, масакоснай мукі можна атрымаць ад адной штукі 15 проц., ці 2,25 пудоў.

Такім чынам, з 10000 галоў жывёлы можна будзе атрымаць 6000000 мінімальных сутачных кармавых дач.

Зразумела, 6 мільёнаў сутачных дач ня вырашыць поўнасьцю справы з дастаўкай патрэбнай колькасьці фосфарна-кальцыевых і бялковых злучэньняў, але ўсё-ж такі гэта зьяўляецца даволі значнай лічбай у бялковым балянсе Беларусі.

Прадажная цана гэтай мукі—75 к. пуд. Яна, такім чынам, зьяўляецца самым танным бялковым злучэньнем. Колькасьць бялка ў гэтай муцэ складае 50 проц., а тлушчу—10 проц., у той час як у бульбе бялкоў (сырога пратэіну) каля 2 проц., тлушчу—каля 0,1 проц., а ў аўсе бялкоў (сырога пратэіну) 10,3 проц. і тлушчу—4 пр.

Адсюль бачым, што, дадаючы да бульбы мясакоснай мукі, можна значна павысіць кармавую вартасьць бульбы.

У запраэктаваным утылізацыйным заводзе Менскага Акрвыканкому прадугледжана ўстаноўка па перапрацоўцы адходаў стада.

Завод пры поўнай нагрузцы ў дзьве зьмены зможа перапрацаваць 18 галоў у дзень, а ў год—4.500 штук.

Кошт пабудовы заводу разам з абсталяваньнем па вырабу крому складае каля 200.000 руб.

Завод будуецца, галоўным чынам, як санітарнае мерапрыёмства для зьнішчэньня заразы, але, канешне, ня можна абыйсьці яго значэньня ў сэнсе сыравіны для асабліва патрэбнага ў нас моцнага фосфарна-кальцыева-бялковага корму.

Пажадана, каб па прыкладзе Менскага Акрвыканкому і іншыя акрвыканкомы Беларусі заняліся гэтай паважнай справай.

Галавінскі.

СТАРЫЯ КАДРЫ РАБОЧЫХ ЗА ПРАЦОЎНУЮ ДЫСЦЫПЛІНУ.

НА ФАБР. „ДЗЬВІНА" САМІ РАБОЧЫЯ ВЯДУЦЬ БАРАЦЬБУ ЗА ПАДНЯЦЬЦЕ ПРАЦДЫСЦЫПЛІНЫ.—РАБОЧЫЯ ГОРАЧА АДГУКНУЛІСЯ НА ЗАКЛІК ПАРТЫІ ПАДНЯЦЬ ВЫТВОРЧАСЬЦЬ

Прадстаўнік ЦК КП(б)Б тав. Сапун, якая выяжджала ў Віцебск для абсьледаваньня становішча фабрыкі „Дзьвіна", у гутарцы з нашым супрацоўнікам адзначыла, што пытаньням працоўнай дысцыпліны не аддавалі належнай увагі ні адміністрацыя заводу, ні партыйныя і прафсаюзныя арганізацыі.

ПРАГУЛЬШЧЫКІ БЫЛІ Ў «ПОЧЕТЕ».

Асноўнымі прычынамі недавыкананьня прамфінпляну зьяўляецца слабая працдысцыпліна. У студзені фабрыка недавырабатала 916 пуд. пражы, у лютым—628 пуд. і ў сакавіку—201 пуд. У восеньні пэрыяд з-за адсутнасьці сыравіны фабрыка работала толькі 4 дні у тыдзень і ў гэты час, як гавораць рабочыя, прагульшчыкі былі ў «почете». Гэты настрой на фабрыцы захаваўся і да апошняга часу.

Слаба на фабрыцы вялі работу і вытворчыя нарады: так, вытворчая нарада лентачнага цэху за ўсю зіму не сабралася ні разу. У ватэрным цэху вытворчая нарада адбылася 5 сакавіка, а пратакол гэтай нарады дагэтуль не перададзены адміністрацыі. Між тым на гэтай нарадзе было 36 прапаноў аб падняцьці працоўнай дысцыпліны і рацыяналізацыі вытворчасьці, што можна было-б неадкладна ажыцьцёвіць

Фабком і агульна-фабрычная вытворчая камісія спасылаюцца на тое, што ў іх ня было часу склікаць вытворчыя нарады і гэта ў той час, калі рабочыя настойліва патрабуюць скліку апошніх

Наколькі рабочыя цікавяцца працай вытворчых нарад можна бачыць з наступнага. Калі праходзілі перавыбары фабкома, дык 3 разы быў сарваны сход лентачнага цэху, бо прыходзіла 30-40 чал., а калі на чацьверты дзень была склікана вытворчая нарада гэтага цэху, дык прышло 75 рабочых. Такія-ж выпадкі мелі месца ў ватэрным і мэханічна-рамонтным цэхах.

ФАБРЫЧНЫЯ АРГАНІЗАЦЫІ НЯ ЎЛІЧЫЛІ, ШТО...

За апошнія гады на фабр. „Дзьвіна" мы маем значны прыток новых рабочых, якія вышлі з вёскі і гораду. Зараз на фабрыцы рабочых з вытворчым стажам ад 5 да 25 і вышэй гадоў налічваецца 48 проц. агульнага ліку, рабочых-жа з стажам да 3 гадоў—1237 чал., ці 52 проц. Сярод новых рабочых ёсьць 187 чалавек, якія жывуць у вёсцы і маюць свае гаспадаркі. Наогул-жа з 1898 рабочых 1064 чалавекі маюць свае дамы, кароў і іншую дробную ўласнасьць.

Між тым партыйныя і прафсаюзныя арганізацыі фабрыкі пры пабудове пляну сваёй працы ня ўлічылі асаблівыя запатрабаваньні новых рабочых, якія яшчэ не пераварыліся ў фабрычным катле

АСНОЎНАЯ КАТЭГОРЫЯ ПРАГУЛЬШЧЫКАЎ.

За студзень і люты па слабых прычынах было прагулаў 1208-дзён, спазьненьні за гэты пэрыяд склалі 150 чалавека-дзён Вылучаныя ў цэхах пяцёркі па барацьбе з прагульшчыкамі ўзялі для вывучэньня 130 злосных прагульшчыкаў. Цікава адзначыць, што сярод іх не аказалася ніводнай старай работніцы і старага рабочага, якія маюць вытворчы стаж больш 3 гадоў. Трэба сказаць, што партыйцы і камсамольцы ў даным выпадку не зьяўляюцца прыкладам: у той час, калі на фабрыцы ёсьць цэлая група старых непартыйных работніц са стажам па 25-28 гадоў. ЯКІЯ ЗА АПОШНІЯ 10 ГОД НЯ МАЮЦЬ НІВОДНАГА ПРАГУЛЬНАГА ДНЮ.

дзьве камсамолкі-сёстры за студзень-люты прагулялі 10 дзён. Гэтыя камсамолкі аказаліся дачкамі нейкага п'яніцы папа, яны паступілі на фабрыку ў 1926 г. і, захаваўшы сваё сацыяльнае паходжаньне, пралезьлі ў камсамол.

РАБОЧЫЯ І РАБОТНІЦЫ ГОРАЧА АДГУКНУЛІСЯ НА ЗАКЛІК ПАРТЫІ.

Нельга не адзначыць таго факту, што асноўныя кадры рабочых і работніц горача адгукнуліся на заклік партыі па пытаньню падняцьця вытворчасьці працы. Пасьля прапрацоўкі ліста ЦК УсеКП(б) на ўсіх цэхавых ячэйках гэта пытаньне было пастаўлена на цэхавых сходах рабочых і вытворчай нарадзе. Быў унесен цэлы шэраг дзельных прапаноў па рацыяналізацыі вытворчасьці і падняцьці працоўнай дысцыпліны.

Агульныя сходы рабочых і вытворчыя нарады патрабавалі самых суровых мер да злосных прагульшчыкаў і да тых, хто ня дбайна адносіцца да вытворчасьці. Былі ўтвораны ўдарныя групы, якія вывучалі прагульшчыкаў і зьвесткі аб іх вывешвалі ў цэхах. Гэта мерапрыёмства мабілізавала вялізарную ўвагу рабочых і ўтварыла цяжкую атмасфэру для прагульшчыкаў. Агульны сход і вытворчая нарада пастанавілі не чакаць, пакуль адміністрацыя звольніць таго ці іншага разгільдзяя і злоснага прагульшчыка, а самі рабочыя выяўляюць злосных прагульшчыкаў і ставяць аб іх пытаньне на агульных сходах.

Агульная кампанія ўсіх рабочых за падняцьце вытворчасьці, за падняцьце працоўнай дысцыпліны дала зараз-жа вынікі. Рабочыя і работніцы на заклік партыі аб падняцьці працоўнай дысцыпліны пастанавілі перайсьці ў працы на 2 станкі, што дасьць значнае павялічэньне выпрацоўкі і эканоміі.

ХРОНІКА.

Падрыхтоўка да ўсебеларускага зьезду саветаў.

4-га красавіка пад старшынствам т. Хацкевіча адбылося пасяджэньне камісіі ЦВК БССР па скліканьню IX усебеларускага зьезду саветаў; камісія намеціла цэлы шэраг мерапрыёмстваў па скліканьню зьезду.

Уся праца зьезду саветаў будзе праходзіць у Доме Культуры.

Дэлегаты зьезду будуць разьмешчаны ў гасьцініцах „Эўропы", 1-й Савецкай і Цэнтральным Доме Селяніна.

У фойэ Дому Культуры будзе арганізавана кніжная выстаўка, прычым кнігі будуць прадавацца па льготных цэнах.

Дэлегатаў зьезду будуць знаёміць з прамысловымі прадпрыёмствамі і культурнымі інстытуцыямі г. Менску.

Мяркуецца арганізацыя радыё-установак у Доме Культуры, па клюбах і на вуліцах г. Менску.

Белдзяржкіно мяркуе зазьняць усю працу зьезду.

АБСЬЛЕДАВАНЬНЕ ДЗЕЙНАСЬЦІ ОРГАНАЎ КК РСІБ.

У Менск прыбыла камісія ЦКК УсеКП(б)—НК РСІ СССР для абсьледаваньня дзейнасьці органаў КК РСІ Беларусі. У задачы камісіі ўваходзіць азнаямленьне з працай органаў КК-РСІ у галіне барацьбы з бюракратызмам, з парушэньнем рэвалюцыйнае законнасьці, барацьбы са скажэньнямі клясава-рэвалюцыйнае лініі ў працы савецкага і гаспадарчага апарату ў горадзе і на вёсцы. Камісія мяркуе азнаёміцца з працай як цэнтральнага апарату, так і некаторых акруговых.

К-ты ўзаемадапамогі рыхтуюцца да сяўбы.

Загатоўка насеньня.

Да 1-га красавіка па ўсіх камітэтах сялянскай узаемадапамогі загатоўлена 191.745 пуд., што складае 65 проц. заданьня. Насеньня ачышчана на гэты тэрмін толькі 32 проц. заданьня.

Арганізацыя працоўных дружын.

Сёлета пры ўсіх сельскіх камітэтах сялянскай узаемадапамогі БССР павінны быць арганізаваны 1496 працоўных дружын, якія будуць дапамагаць абсеяцца слабым гаспадаркам. У гэтыя дружыны ўваходзіць мясцовая камсамолія, сялянскі актыў, члены сельсавету і ўпаўнаважаныя вёскі. Па вестках, атрыманых ЦК КСУ, такія дружыны пачалі арганізоўвацца ва ўсіх акругах. Апроч гэтага, дапамогу гужавой сілай будуць рабіць саўгасы і калгасы.

Курсы „Аўтадору".

З 13 красавіка пры Менскай аб'яднанай прафшколе „Аўтадор" адчыняе 3-х месячныя курсы для вывучэньня пабудовы аўтамабіля, а таксама і кіраўніцтва апошнім.

Курсы па вырабу дываноў.

Белкустпрамсаюз у хуткім часе арганізуе курсы для падрыхтоўкі сялянак, якія будуць выраблаць дываны. Дзеля гэтага запрашаецца спэцыяльны інструктар з Украіны. На курсах будуць навучаць ткаць кілімы і звычайныя дываны.

Ткацтва дываноў разьлічана на мясцовую грубую пражу. Добрай фарбай Белкустпрамсаюз ужо забясьпечан.

Курсы будуць арганізаваны пры адной з ткацкіх арцеляў.

Разьмеркаваньне месцаў у доме адпачынку.

У доме адпачынку (Ждановіцкім), налічваецца 194 ложкі. Прэзыдыум ЦСПСБ разьмеркаваў гэтыя месцы на сэзон 1929 году паміж асобнымі саюзамі г. Менску. З агульнай колькасьці 18 месц атрымалі скурасьнікі, 14—мэталісты, 13 харчавікі, 11 працасьветы, 20—друкары, 10—дрэваапрацоўчыкі і г. д.

НА АСУШЭНЬНЕ БАЛОТ.

На асушэньне балот у 1927-28 г. было затрачана 1.921.000 р. За мінулы год было асушана 27.700 гэкт, з якіх 3650 гэкт.—інтэнсыўна.

У бягучым годзе на гідратэхнічныя работы і на асушэньне балот асыгнавана 3.248.000 руб, на работах па асушэньні балот у працягу сэзону будзе занята штодня 3740 чалавек, што складае 374.000 чалавека-дзён. Апроч гэтага, будзе працаваць па асушэньню балот само насельніцтва, дзе будзе занята да 5300 чалавек. Насельніцтва павінна сёлета асушыць 32.650 гэкт., з якіх 4350 гэкт—інтэнсыўна.

Калёнізацыйнага фонду сёлета мае быць асушана 1600 гэкт. для перасяленьня працоўнага яўрэйства м. Чарэя—100 гэкт., рэшта 1500 гэкт. на Мар'інскім масыве, прычым 834 гэкт. пад савгас імя «10-ці годзьдзя Кастрычнікавай Рэвалюцыі» і 666 гэкт. пад арганізацыю калгасаў. Пад канец лета на Мар'інскі масыў будзе перасялена 111 сямей, прычым палавіна зямлі будзе для іх падрыхтавана, а рэшту павінны апрацаваць самі перасяленцы.

Новыя кнігі.

Паступілі ў рэдакцыю газэты «Савецкая Беларусь» для рэцэнзіі наступныя кніжкі выданьня Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва.

1. «Лукішкі» (Заходняя Беларусь). Ал. Салагуб. Зборнік вершаў. Стар. 126, цана 85 кап.
2. „Што загатаўляць для продажу за граніцу" М. Перафяркові. Пераклад з расейскага Ю. Л. Стар. 62, цана 20 кап.
3. „Кантрактацыя" Л. Рыбакоў. Стар. 60. цана 20 кап.
4. «Фабрына сьмерці» З жыцьця Заходняй Беларусі. А. Александровіч. Стар. 31 цана 25 кап.

Водгукі на карэспандэнцыі

СЛОНІМЧЫК І ГОРФІНКЕЛЬ ЗЬНЯТЫ З ПРАЦЫ.

У допісе «Менскія прафбюракраты ў гасьцёх у барысаўскіх цьвёрдалобых», зьмешчаным у № 281 за 7-Х-28 г., паведамлялася наступнае: у аддзяленьні Лесбелу, якое знаходзіцца ў вёсцы Чарняўкі, Барысаўскага раёну, працавалі 2 былыя гандляры Горфінкель і Слонімчык. Чарняўскі мясцком працзямлесу, даведаўшыся аб мінулым Слонімчыка, выключыў яго з сяброў саюзу, але ён быў адноўлены вышэйшымі прафарганізацыямі.

Расьследаваньнем устаноўлена, што выключэньне Слонімчыка пасьля высьвятленьня зацьверджана ЦСПСБ, ён зьняты з працы. Горфінкель таксама зьняты з працы і выключаны з сяброў саюзу, але ён зьявіўся ў райком саюзу да прысылкі справы, зрабіў адзнаку ў прафбілеце і кудысьці выехаў.

СХАВАНЫЯ АБ'ЕКТЫ ВЫКРЫТЫ.

У допісе «Дзе-ж выхад», зьмешчаным у № 296 за 25-ХІІ 28 г. паведамлялася, што старшынёй Кастрычнікаўскага сельсавету, Слуцкага раёну, Хадаровічам дапушчана ўтаеньне сялянамі хутару Еўлічы аб'ектаў абкладаньня. Аб гэтым быў пасланы допіс у рэдакцыю газэты „Беларуская Вёска", адтуль допіс быў накіраваны Слуцкаму РВК на расьследаваньне. Допіс папаў заг. Фінчасткі Глінскаму, які толькі пакрычаў і ніякіх мер ня прыняў.

Расьследаваньнем Слуцкага РВК устаноўлена, што 4 сяляні х. Еўлічы схавалі некаторыя аб'екты абкладаньня, і з боку Хадаровіча ня былі прыняты меры да выкрыцьця. Зараз утоеныя аб'екты выкрыты і ўключаны ў падаткowyя сьпісы, а т. Хадаровічу РК КП(б)Б пастаўлена на від.

ЗАБАРОНЕНА ПРАКТЫКА НА 3 М-ЦЫ.

У допісе „Вось дык абаронца", зьмешчаным у № 42 за 22-ІІ-29 г., паведамлялася аб п'янстве абаронцы Вузьдзенскага раёну Пеньчука. Факты пацьвердзіліся. Прэзыдыум менскай акруговай калегіі абаронцаў пастанавіў забараніць Пеньчуку займацца практыкай у працягу 3-х месяцаў, а па сканчэньні тэрміну перавесьці яго ў другі раён.

„КАРЗУНОЎШЧЫНА" БУДЗЕ ЗЬНІШЧАНА.

У допісе «Карзуноўшчына», пасланым на расьследаваньне, паведамлялася аб хуліганскіх учынках лясьнікоў Карзуноў (Баруйшчына). Факты пацьвердзіліся, і вінаватыя прыцягнуты да судовай адказнасьці.

ФРЫДМАН БУДЗЕ ПРЫЦЯГНУТЫ ДА ДЫСЦЫПЛІНАРНАЙ АДКАЗНАСЬЦІ.

У допісе «Аб злоўжываньнях абаронцы Фрыдмана», пасланым на расьследаваньне паведамлялася аб нядбайных адносінах абаронцы Фрыдмана да службовых абавязкаў. Факты пацьвердзіліся, і справа накіравана Менскаму АВК для прыцягненьня Фрыдмана да дысцыплінарнай адказнасьці.

НЕ ПАЦЬВЕРДЗІЛІСЯ.

У допісе „Кулакі сякуць лес мясцовага значэньня", зьмешчаным у № 284 за 1... ХІІ-28 г. паведамлялася, што у вёсцы По... сьціхова, Талочынскага раёну, ёсьць участак лесу мясцовага значэньня, які сякуць мясцовыя заможнікі. Расьследаваньнем факты не пацьвердзіліся.

ШАХМАТЫ № 11 (156).

Пад рэдакцыяй А. А. Каспэрскага.

Задача № 11 Я. Каменецкага—Менск.

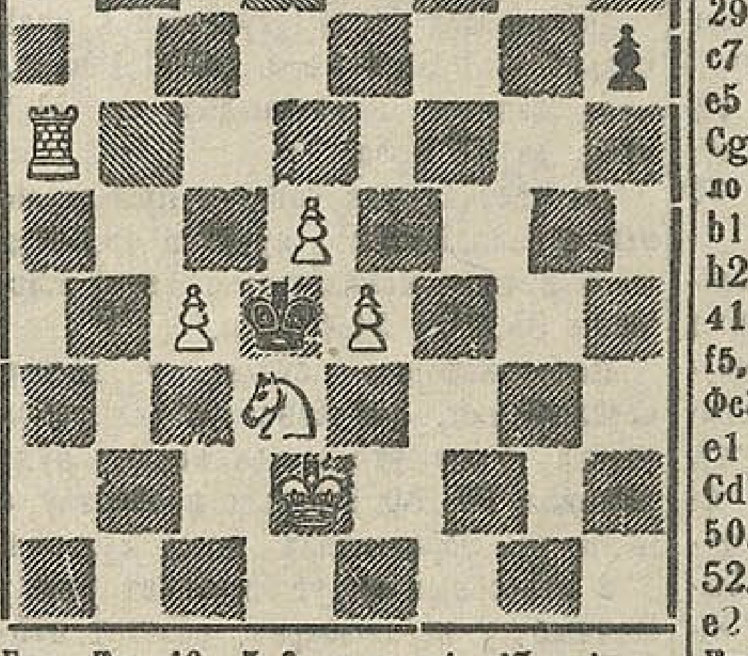

Бел. Кр d2, Ла6, п.п. c4, d5, e4.
Чорн. Кр d4 п. h6 мат у 3 хады.

Партыя іграна ў чэмпіянаце Менску 28 лютага г.г.

Белыя Левін, чорн. А. Каспэрскі.

1. d2-d4 Кg8-f6, 2. Кg1-f3 e7-e6 3. g2-g3 c7-c5, 4. Cf1-g2 Кb8-c6 5. 0-0 d7-d5, 6. Кb1-c3 Cf8-e7 7. Лf1-e1 0-0, 8. Cc1-g5 h7-h6 9. Cg5:f6 Ce7:f6, 10. e2-e3 c5:d4 11. e3:d4 Фd8-b6, 12. Кc3-a4 Фb6-b4 13. c2-c3 Фb4-d6, 14 Кa4-c5 b7-b6 15. Кc5-d3 Cc8-d7, 16. Кf3-e5 Cf6:e5 17. Кd3:e5 Кc6:e5, 18. Лe1:e5 b6-b5 19. a2-a3 a7-a5, 20. Фd1-d2 Лa8-b8 21. Лe5-e3- b5-b4, 22. e3:b4 a5:b4 23. a3-a4 Лf8-c8, 24. b2-b3 Фd6-b6 25. Cg2-f1 Лb8-b7, 26. Лe3-e1 Лc8-c3 27. Лa1-b1 Лb7-c7, 28. Лe1-c1 Кpg8-f 29. Лc1:c3 Лc7:c3, 30. Фd2-d1 Фb6 c7 31. Cf1-d3 e6-e5 32. d4:e5 Фc7 e5 33. Лa1-c1 Cd7-g4!, 34. Фd1-d Cg7-f3 35. Лc1:c3 Фe5:c3, лепей было b4:c3 36 Фd2-c2 Кpf8-e7, 37. Фc2 b1 Кpe7-d6 38 Кpg1-f1 Кpd6-c5, 39 h2-h3 Кpc5-d4 40. Cd3-e2 Cf3-e 41. Фb1-d1+Кpd4-c5 42. Ce2-b5 f7-f5, 43. Cb5-a6 d5-d4 44. Фd1-e Фc3:c1+45. Фe2-e1 Фc1:e1+46. Кpf1 e1 Ce4-d5, 47. Ca6-d3 Cd5:b3 48 Cd3:f5, Cb3:a4, 49. Кpe1-d2 Ca4-b 50. Кpd2-c2 Cb5-c4, 51. Cf5-e4 b4-b3+ 52. Кpc2-b2 Кpc5-b4, 53. f2-f4 Ce4 e2 54. Ce4-d5 Ce2-d1, 55. Cd5-e Кpb4-c4 56. Кpb2-c1 Cd1-e2, 57 Кpc1-b2 d4-d3 58. Ce4-f5 Ce2-d1 59. g3-g4 Кpc4-e5 60. g4-g5 h6:g5 61. f4:g5 d3-d2 62, Cf5-e6 Cd1-c2 63. Ce6-g4 d2-d1ф белыя здаліся.

Шахматна-шашачная праца ў Менску.

У клюбе «Дынамо» праводзіцца чэмпіянат гуртка па шахматах; іграюць 30 ігракоў.

У клюбе «Будаўнікоў» 31 сакавіка адбыўся вечар па шашках, разыгран таварыскі матч з мэталёўцамі з вынікам +1 —10; у заключэньне Вакштэйн згуляў адначасова 16 партый +15=1.

У гуртку Акрфа 29 сакавіка І. Майзэл згуляў адначасова 47 партый у шахматы +44—3 Вайцахоўскаму, Капэнэлэнбогену і Озеру.

КІНО.

ГЭРОІ ДОМНЫ.

(„Інтэрнацыянал").

У процілегласьць «Храмому барыну» тут з ідэалёгіяй добра. Нават завод узяты ня як фон для любоўнага раману, а як аб'ект змаганьня рабочых за адбудаваньне гаспадаркі краіны. Горай з мастацкім афармленьнем. Фільм не даходзіць да гледача, не хвалюе яго. Адразу магчыма пазнаць, дзе шкоднікі, дзе будаўнікі. Сход рабочых да таго штучны, што праводзіцца нават не на зямлі, а недзе ў паветры. Таксама і канфлікт мае з галоўным зачыншчыкам адбудовы. Гэта не моцны канфлікт ніўхільны ў даных умовах, а выпадковая сутычка некалькіх асоб. Гэроі фільму ня жывыя людзі—яны або зусім нягоднікі, ці, наадварот, такія, што нічога благога і зрабіць ня могуць. Паказ прыфарбаваных людзей зьніжае фільм да ўзроўню агіткі. Зусім благая праца апаратара, у процілегласьць таму, што бачым у фільме „Храмы барын".

Габ.

Што слухаць па радыё.

СУБОТА 6-га КРАСАВІКА.

17—40—	12-я лекцыя з сялянамі з цыклю „За ўраджай" Мерапрыёмствы па падвышэньню ўраджайнасьці ільну.
18—25—	Перадача для работніц, сялянак і хатніх гаспадынь.
18—50—	Музычны адпачынак.
19—25—	Беларуская радыё-газэта.
20—10—	Час бязбожніка на яўрэйскай мове—з музычнай старонкай.
20—55—	Канцэрт—трансьляцыя.
23—20—	Агляд заўтрашняй прэсы.

Апавяшчэньні.

— У нядзелю, 7 красавіка, а 6 гадз. увечары адбудзецца пасяджэньне літарат. сэкцыі нав. тав. пры БДУ. Даклады праф. М. М. Дуркова „Чэскі апавядавец"; праф. Я. І. Барычэўскага «Пра I том літарат. энцыклёпэдыі».

Памяшканьне пэдфаку, ауд. № 35.

— У нядзелю 7-ую на курсах краязнаўства будуць прачытаны лекцыі:

1. Вывуч. матар'яльнай культуры насельн. БССР—дац. Сэрбаў.
2. Школьнае краязнаўства—інструк. Наркамасьветы т. Аніхоўскі.

Вывучэньне археолёгіі краю—праф. Ляўданскі.

Пачатак роўна а 11 г. дня ў 41 аўд. пэдфаку БДУ.

— У памяшканьні Мен. АЗА—Пляц Волі № 4—8 красавіка 1928 г. а 12 гадз. дня адбудзецца нарада па правядзеньню „Дню лесу", на якую выклікаюцца прадстаўнікі акр. КПБ, акр. ЛКСМ, камунальнага аддзелу АВК, аддзелу аховы здароўя, Асьветы, Адміністрацыйнага аддзелу АВК, вуч. аддзелу прафсаюзу заходніх чыгуначнікаў МББ чыг., Белсельсаюзу, нач. гарнізону ЦСПСБ, лясной групы НКЗБ і культкамісіі цэнтральнага, дому спэцыялістаў.

ДОМ АСЬВЕТЫ.

Сёньня для сяброў Дому канцэрт. Білеты ў канцэл. Дому і клюбн. ўвахв. Пач. а 8 гадз. у веч.

Заўтра, а 12 г. дня дзіцячы ранішнік, а 6 г. пасядж. праўленьня, а 7 г. у чытальні разгляд твораў яўрэйск. пісьм. Харыка „Міт лайб ун лэбн".

Адказны рэдактар
М. КУДЗЕЛЬКА.

ТЭАТР-КІНО

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР.

СУБОТА 6-га КРАСАВІКА

Для рабочых заводу «Камунар»

МОСТ

Пачатак а 8-й гадзіне ўвечары.

КІНО-ТЭАТР «КУЛЬТУРА». З аўторка 2 красавіка мастацкая пастаноўка **„ХРАМЫ БАРЫН"** у 7 частках. з удзелам Эгерт К. В. і Маліноўскай В. С.

КІНО «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ». Бытавы мастацкі фільм **„Героі Домны"** драма ў 7 частках. Пачатак а 7 гадзіне.

КІНО ПРАЛЕТАРЫ **„ПРАДАДЗЕНЫ АПЭТЫТ".** У 6 частках. Пачатак а 7 гадзіне.

1-ы ДЗІЦЯЧЫ КІНО-ТЭАТР ЮНЫ ПІАНЭР». З АЎТОРКА. **„САВУР МАГІЛА".** Пачатак а 3 гадзіне.)—(Цана білету 10 кап.

АБВЯШЧАЕЦЦА КОНКУРС

(ТЭРМІН 3 ТЫДНІ).

На замяшчэньне наступных пасад па Беларускаму Навукова-Дасьледчаму Інстытуту сельскай і лясной гаспадаркі імя Ул. І. Леніна пры СНК БССР:

1. Заг. гаспадаркай Менскай расьлінаводнай станцыі оклад	—120 р.
2. „ „ станцыі буйнай рагатай жывёлы (Прылукі)	—140 р.
3. „ „ цэнт. сьвінаводнай ст. (М. Сьляпянка)	—140 р.
4. „ „ бульбян. станцыі (с. імя Будзёвага)	—140 р.
5. Асыстэнт-заатэхнік ст. буйнай жывёлы	120 р.
6. Тэхнік-палявод Менскай Расьлінаводнай станцыі	90 р.
7. Спэцыяліст Аддзелу Расьлінаводзтва	175 р.

Заявы і дакументы накіроўваць па адрасу:

Беларускі Навукова-Дасьледчы Інстытут сельскай і лясной гаспадаркі імя Леніна, Менск, Шырокая 28.

ДА ЎСІХ ЛІТАРАТУРНЫХ І МАСТАЦКІХ АБ'ЯДНАНЬНЯЎ, ПААСОБНЫХ ПІСЬМЕНЬНІКАЎ, КРЫТЫКАЎ, ПУБЛІЦЫСТЫХ, МАСТАКОЎ, ПЕРАКЛАДЧЫКАЎ І РАБОТНІКАЎ, УСІХ ВЫДАВЕЦТВАЎ, ЯКІЯ ЗНАХОДЗЯЦЦА Ў МЕНСКУ.

У СУБОТУ 6-га КРАСАВІКА А 7 ГАДЗ. ВЕЧАРА

адбудзецца у „ДОМЕ ПІСЬМЕНЬНІКА"

ВЕЧАР СПАТКАНЬНЯ БЕЛДЗЯРЖВЫДАВЕЦТВА

з літаратурнымі і мастацкімі сіламі гор. Менску.

ПРАГРАМА ВЕЧАРА:

1. Даклад загадчыка выдавецкага аддзелу БДВ ІВ. ЦЬВІКЕВІЧА на тэму: «Праэкт рэдакцыйна-выдавецкага пляну на наступны год».
2. Грамадзкая крытыка выдавецкай дзейнасьці БДВ і канкрэтныя пажаданьні ўдзельнікаў сходу да складаньня рэдакцыйна-выдавецкага пляну на наступны год.

НАР. КАМ. АСЬВЕТЫ І БЕЛДЗЯРЖВЫДАВЕЦТВА.

ВЯЛІКІ ЛІТАРАТУРНЫ ДЫСПУТ.

У панядзелак, 8-га сакавіка, а 8-й гадзіне ўвечары ў памяшканьні Беларускага Дзяржаўнага Тэатру арганізуецца вялікі грамадзкі дыспут на тэму:

„Агляд і шляхі беларускай літаратуры".

Пасьля дыспуту адбудзецца канцэртная частка.

Білеты на дыспут разьмяркоўваюцца бясплатна райкомамі ЛКСМБ і рэдакцыяй газэты «ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА». ФАБЗАВМЯСЦКОМЫ могуць атрымаць білеты на дыспут у рэдакцыі газэты па асобных заяўках.

РЭДАКЦЫЯ ГАЗЭТЫ „ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА," МЕНАКРУГКОМ ЛКСМБ.

12 красавіка 1929 году ў Ляшнянскім с-це, Капыльскага раёну будзе слухацца справа аб скасаваньні шлюбу гр-кі в. Лешня Галубовіч Вольгі Міронавай з грам. Галубовічам Паўлюком Якубавым, няяўка якога скасаваньня шлюбу не спыняе.

БАЛЯНС

Віцебскага таварыства ўзаемнага крэдыту

на 1 кастрычніка 1928 г.

Капітал забясьпечаньня 336.850

АКТЫЎ.		ПАСЫЎ.	
Каса	2467—33	Складачны капітал	33685 —
Бягуч. рахункі ў крэдыт. уст.	17688—26	Іш. уласн. капіт. і фонды	7174—13
Дзяржаўн. капіт. паперы	12521—22	Перавуч., заклад і перазаклад.	739—1
Вэксальн. апэрацыі	80806—77	Уклады і бягуч. рахун.	115971—5
Ссуды на рамонт і дабрабыт будынкаў	19312 —	Неўстрабаван. сумы	274—8
Ссуды тэрмін. пад каштоўн. паперы	11344—36	Разьлік. рахункі па тав. кам. апэрац.	4439—0
Тавара-ссудн. апэрац.	14913—50	Карэспандэнты	6806—0
Карэспандэнты	6385 —	Розныя крэдыторы	8132—4
Разьлік. рахункі па тав. каміс. апэрац.	1782—84	Проц. і прыбыткі, перах. на бягучы год	1313—9
Розныя дэбіторы	9121—06	Чысты прыбытак за 1927-28 год.	389—8
Маёмасьць	2160—30		
Выдаткі, перах. на будучы час	316—21		
Няпэўныя даўгі	8 —		
	178826—85		178826—8
Дэбітоpы па выд. гарант.	1883—23	Выданыя гарантыі	1883—2
БАЛЯНС	180710—08	БАЛЯНС	180710—0

Рахунак прыбыткаў і страт

ДЭБЕТ.		КРЭДЫТ.	
Бягучыя рахункі	22455—07	Процанты атрыман.	37314—0
Процанты аплачаныя	17869—09	Камісія атрыманая	8374—5
Камісія аплачаная	652—15	Курсавая розьніца	210—4
Падаткі і зборы	3388—64	Розныя прыбыткі	566—8
Амартызац. маёмасьці	216 —		
Пратэставаныя вэксалі	1495—18		
Чысты прыбытак	389—80		
	46465—93		46465—9

ПРАЎЛЕНЬНЕ.

Галоўлітбел 595.

Менск, дзяржаўная друкарня.